БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 239 (17.819). • 17 октябрь 1980 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

ҲАР БИР КИЛОВАТТ-СОАТ ҚАТЪИЙ ҲИСОБГА ОЛИНСИН!

16 октябрь куни Тошкентда саноат, қурилиш, транспорт, алоқа ва коммунал хўжалиги ходимлари республика партия хўжалик активининг йиғилиши бўлди.

Йиғилишда область, район партия комитетларининг секретарлари, Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети Раисининг, область, район ижроия комитетлари раисларининг саноат, қурилиш ва транспорт масалалари билан шуғулланувчи ўринбосарлари, шаҳар партия комитетларининг биринчи секретарлари ва шаҳар ижроия комитетларининг раислари, министрликлар, идоралар, бирлашмалар ва корхоналарнинг раҳбарлари ҳамда партия ташкилотларининг секретарлари, партия, совет ҳамда комсомол органларининг, халқ контроли органларининг ходимлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари қатнашдилар.

Йиғилишда республика партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг 1980—1981 йил кузги-қишки даврда халқ хўжалигини энергия билан таъминлаш пухталигини ошириш борасидаги вазифалари кўриб чиқилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари И. Г. Анисимкин доклад қилди.

Докладни муҳокама қилишда Тошкент область партия комитетининг иккинчи секретари В. А. Антонов, Ўзбекистон ССР энергетика ва электрлаштириш министри А. Ҳ. Ҳамидов, Самарқанд область партия комитетининг секретари И. К. Юсупов, Ўзбекистон ССР коммунал хўжалик министри А. М. Илюхин, Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси Н. М. Маҳмудова, Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Г. М. Саркисов, республика қурилиш министри С. А. Омеров, «Союзузбекгазпром» бирлашмасининг бошлиғи А. Р. Отажонов, «Узбекгидроэнергострой» трестининг бошқарувчиси Г. Г. Исаев, Сирдарё ГРЭСи партия комитетининг секретари Н. И. Урютина, Андижон область ижроия комитети раисининг биринчи ўринбосари В. И. Поветко, Фарғона иссиқлик электр централининг бош инженери А. Л. Лившиц иштирок этдилар.

Докладда ва нутқларда қайд этиб ўтилганидек, республиканинг ишлаб чиқариш коллективлари, министрликлари ва идоралари, партия ташкилотлари беш йиллик мобайнида ёқилғи-энергетика комплекси қувватларини ошириш, электрни, иссиқликни, ёқилғини тежаб-тергаш борасида талайгина тажриба орттирдилар. Шу билан бирга халқ хўжалигини энергия билан таъминлаш пухталигини ошириш ишида ҳали жиддий камчиликлар бор. Бир қанча тармоқлар ва корхоналарда энергия ресурсларини нормалаш ва назорат қилиш қониқарсиз олиб борилмоқда, уларни ташиш ва асраш вақтида нест-нобуд бўлишига йўл қўйилмоқда. Баъзи бир жойларда қозонхоналар ва иссиқлик тармоқлари ремонти кечиктириб юборилди. Республикада энергиянинг иккиламчи манбаларидан суст фойдаланилмоқда.

Йиғилишда партия, совет хўжалик ташкилотларининг республикадаги барча халқ хўжалик объектларини ва айниқса, меҳнаткашларнинг маиший эҳтиёжларини қондириш билан боғлиқ объектларни энергия билан таъминлаш пухталигини ошириш соҳасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишларни кучайтириш муҳим вазифа эканлиги таъкидлаб ўтилди. Энергия билан ёқилғи истеъмол қилишнинг белгиланган нормалари ва лимитларига қатъий риоя этиш, ўртоқ Л. И. Брежнев Олмаотада сўзлаган нутқида айтганидек, белгиланган топшириқлар бажарилиши, давлат интизомига риоя этилиши учун кадрларга нисбатан талабчанликни ошириш зарур. Сўзга чиққан ўртоқлар энергия ва ёқилғини тежаш, уларни авайлаб сарфлаш учун курашни кучайтиришда халқ депутатлари Советлари, халқ контроли органлари муҳим роль ўйнашлари тўғрисида гапирдилар. Мана шу ғоят муҳим ишда давлат интизомини мустаҳкамлаш иш самарадорлиги ва сифатини оширишга, КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездини муносиб кутиб олишга имкон беради.

Йиғилишда қабул қилинган қарорда Ўзбекистон ёқилғи-энергетика комплекси ишини янада такомиллаштиришга доир тадбирлар белгиланган.

Актив йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Р. С. Ашуралиев, Қ. А. Аҳмедов иштирок этдилар.

(ЎзТАГ).

ОКТЯБРОЛДИ МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

XXVI

МУСОБАҚА ИЛҒОРЛАРИГА ҚИЗИЛ БАЙРОҚЛАР

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Советн Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советн давлатга пахта сотиш юзасидан областлар, районлар, совхоз ва колхозлар ўртасидаги социалистик мусобақанинг 1980 йил октябрь ойи учинчи беш кунлигидаги якунларини кўриб чиқдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг кўчма Қизил байроқлари қуйидагиларга берилди:

Сурхондарё области (область партия комитети секретари А. К. Каримов, область ижроия комитети раиси Н. Т. Туропов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Х. Э. Бердиев, «Заготхлопкопром» область бирлашмаси бошлиғи Б. Бозоров, «Сельхозтехника» область бирлашмаси раиси Ҳ. Жабборов, суғориш системалари область бошқармаси бошлиғи А. Намозов, область комсомол комитети секретари Т. У. Таниқулова, қишлоқ хўжалиги ходимлари касаба союзи область комитети раиси Ҳ. А. Саидаҳмедов). Бу область пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 96,76 процент, машина терими юзасидан социалистик мажбуриятни 81,92 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 12,93 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё областидан олиб берилади;

Самарқанд области (область партия комитети секретари Б. Р. Раҳимов, область ижроия комитети раиси С. Ҳ. Ҳамроқулов, область қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи Т. Н. Намозов, «Заготхлопкопром» область бирлашмаси бошлиғи И. Ё. Ёқуббоев, «Сельхозтехника» область бирлашмаси раиси А. К. Мирзаев, суғориш системалари область бошқармаси бошлиғи Т. Т. Тошпўлатов, область комсомол комитети секретари С. А. Аҳмедов, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи область комитетининг раиси Н. Ҳ. Ҳакимов). Бу область пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 92,74 процент, машина терими юзасидан социалистик мажбуриятини 70,15 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 11,32 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Жиззах областидан олиб берилади;

Қорақалпоғистон АССРнинг Беруний райони (район партия комитетининг секретари А. Ражабов, район ижроия комитети раиси С. Ғаниев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Ҳ. Қурбонбоев, «Сельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси Ю. Ортиқбоев, суғориш системалари район бошқармасининг бошлиғи Б. Дербисолиев, район комсомол комитетининг секретари М. Хожиев, қишлоқ хўжалиги ходимлари район касаба союзи комитетининг раиси М. Бобониёзов). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 91,82 процент, машина терими планини 94,61 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 12,80 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Бухоро областининг Навоий районидан олиб берилади;

Хоразм областининг Қўшкўпир райони (район партия комитети секретари М. Ваисов, район ижроия комитети раиси К. Ғаппоров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи С. Абдураҳмонов, «Сельхозтехника» район бирлашмасининг бошқарувчиси Ш. Раҳимов, суғориш системалари район бошқармаси бошлиғи Ш. Қурбонбоев, район комсомол комитети секретари И. Оллоберганов, қишлоқ хўжалиги ходимлари район касаба союзи комитетининг раиси Р. Матчонова). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 85,96 процент, машина терими планини 79,14 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашни 12,64 процент ўстиришни таъминлаган. Байроқ Андижон областининг Бўз районидан олиб берилади;

Сурхондарё областининг Қўриқ Гагарин райони (район партия комитети секретари Х. Муродов, район ижроия комитети раиси Ч. Қувондиқов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Б. Мирзаев, «Сельхозтехника» район бирлашмаси бошқарувчиси А. Нормуродов, суғориш системалари район бошқармаси бошлиғи Ю. Шойматов, район комсомол комитети секретари Р. Худойберганов, қишлоқ хўжалиги ходимлари район касаба союзи комитетининг раиси У. Қўзиев). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 98,13 процент, машина терими планини 95,54 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 22,2 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё областининг Оқолтин районидан олиб берилади;

Қашқадарё областининг Баҳористон райони (район партия комитети секретари С. Аметов, район ижроия комитети раиси А. Орзиқулов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармаси бошлиғи Э. Бориев, «Сельхозтехника» район бирлашмаси бошқарувчиси С. Осмонов, суғориш системалари район бошқармаси бошлиғи Б. Маҳмудов, район комсомол комитети секретари Ё. Расулов, қишлоқ хўжалиги ходимлари район касаба союзи комитети раиси Б. Холиқов). Бу район пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 104,18 процент, машина терими планини 78,94 процент бажарган ва беш кунликда пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлашнинг 20,82 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Қашқадарё области Нишон районидан олиб берилади;

Сирдарё область, Комсомол районидаги «Советобод» совхози (совхоз директори А. Жумаев, партия ташкилоти секретари Т. Жўрабоев, ишчилар комитети раиси С. Қодиров, комсомол комитети секретари Ш. Кодиров). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 106,13 процент, шу жумладан машина терими планини 92,96 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашни 17,94 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Бухоро область, Навоий районидаги «Нарпай» совхозидан олиб берилади;

Наманган область Задарё районидаги қўриқ «Украина» совхози (совхоз директори А. Усмонов, партия ташкилоти секретари Х. Саидов, ишчилар комитети раиси М. Аъзамов, комсомол комитети секретари М. Отажонов). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 60,67 процент, шу жумладан машина терими планини 54,87 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 22,29 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сирдарё область, Оқолтин районидаги «Фарғона» совхозидан олиб берилади;

Сурхондарё область Гагарин районидаги «Пограничник» совхози (совхоз директори Р. Бўриев, партия комитети секретари П. Мирзаев, ишчилар комитети раиси И. Баратов, комсомол комитети секретари Н. Бобоева). Бу совхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 102,67 процент, шу жумладан машина терими планини 98,21 процент бажарган ва беш кунликда пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлашнинг 21,95 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Қашқадарё область Нишон районининг «Оқолтин» совхозидан олиб берилади;

Қорақалпоғистон АССР, Элликқалъа районидаги Калинин номли колхоз (колхоз правлениеси раиси К. Бойназаров, партия ташкилоти секретари Т. Отабоев, касаба союз комитети раиси Н. Қобулов, комсомол комитети секретари С. Мамбетов). Бу колхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 92,70 процент, шу жумладан машина терими планини 80,77 процент бажарган ва беш кунликда пахта тайёрлашнинг 22,70 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Самарқанд область Каттақўрғон районидаги К. Маркс номли колхоздан олиб берилади;

Сурхондарё область Ангор районидаги Калинин номли колхоз (колхоз правлениесининг раиси Т. Массиев, партия ташкилоти секретари К. Жумаев, касаба союз комитети раиси Б. Шапоатов, комсомол комитети секретари А. Қодиров). Бу колхоз пахта тайёрлаш умумий ҳажмини 103,2 процент, шу жумладан машина терими планини 79,75 процент бажарган ва пахтанинг ингичка толали навларини тайёрлашнинг 17,65 процент ўсишини таъминлаган. Байроқ Сурхондарё область Ангор районидаги Куйбишев номли колхоздан олиб берилади.

5850000 „ОҚ ОЛТИН" ХИРМОНИГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 16 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён (тайёрлашнинг умумий ҳажмига нисбатан процент ҳисобида); тўртинчи устун — бир кунда машинада терилган пахта; бешинчи устун — мавсум бошидан буён (мажбуриятга нисбатан процент ҳисобида).

ТОШКЕНТ	0,60	105,90	0,58	100,57
БУХОРО	0,60	104,56	0,77	73,38
ҚАШҚАДАРЁ	1,09	100,56	1,35	84,07
Сурхондарё	1,80	96,76	1,00	81,92
Жиззах	0,82	95,60	0,41	100,62
Самарқанд	1,90	92,74	1,31	70,15
Сирдарё	1,50	92,26	1,37	95,73
Хоразм	1,70	85,80	2,68	72,33
Фарғона	1,23	83,72	1,74	61,68
ҚҚАССР	1,42	83,18	1,68	73,53
Андижон	1,41	79,49	1,85	57,71
Наманган	1,90	73,42	2,49	55,05
Республика бўйича:	1,32	89,73	1,44	78,53
Шу жумладан ингичка толали пахта				
Сурхондарё	1,87	85,09	1,40	70,04
Бухоро	0,85	68,54	0,16	26,37
Қашқадарё	2,02	64,55	1,90	44,76
Наманган	1,24	52,46	—	15,34
Республика бўйича:	1,81	76,87	1,42	57,02

Муддатидан илгари

«Ташсельмаш» заводининг коллективи съездолди зарбдор вахтасида ишлаб, халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ўнинчи беш йиллик планини 11 сентябрда, ялпи маҳсулот ҳажми бўйича ишлаб чиқариш планини 25 сентябрда, «зангори кема»ларнинг эҳтиёт қисмларини ишлаб чиқариш планини 4 октябрда, маҳсулот реализация қилиш планини 10 октябрда бажарди. Тўққиз ой ичида республика деҳқонларига пландан ташқари 104 пахта териш машиналари етказиб берилди.

Завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун ўтказилаётган умумхалқ мусобақасига салмоқли ҳисса қўшиш учун ҳаракат қилмоқдалар.

(ЎзТАГ).

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси ва Бош министри Бабрак Кармал 16 октябрь куни расмий дўстона визит билан Москвага келди.

Аэродромда Б. Кармални КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советн Раисининг биринчи ўринбосари Н. А. Тихонов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Давлат хавфсизлиги комитетининг раиси Ю. В. Андропов, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари Б. Н. Пономарев ва бошқа расмий кишилар самимий кутиб олдилар. (ТАСС).

Аэродромда кутиб олиш. ТАСС—ЎзТАГ телефотоси.

ТОШКЕНТДАН ЖЎНАБ КЕТИШДИ

КПСС Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий дўстона визит билан Совет Иттифоқига келган Афғонистон Халқ Демократик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари, Афғонистон Демократик Республикаси Революцион Кенгашининг Раиси ва Бош министри Бабрак Кармал 16 октябрь куни эрталаб Тошкент билан танишди.

Афғонистонлик меҳмон жаҳон пролетариатининг доҳийси В. И. Ленин ҳайкали пойига гуллар ва Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди. Бабрак Кармал Ўзбекистонда бўлганлиги хотираси учун дўстлик хиёбонига дарахт ўтқазди. У Тошкент метрополитенида саёҳат қилди.

Бабрак Кармал ва унинг ҳамроҳлари шу куни Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар. АДР, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг Давлат байроқлари билан безатилган Тошкент аэропортида уларни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари Л. И. Греков, Т. Н. Осетров, О. У. Салимов, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари, республика ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари У. У. Умаров, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов, Қизил Байроқ орденли Туркистон ҳарбий округи қўшинлари қўмондони генерал-полковник Ю. П. Максимов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудири Х. Р. Раҳимов ва бошқа расмий кишилар кузатиб қолдилар.

(ЎзТАГ).

Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари

ўртоқ Али Носир МУҲАММАДга

Ўртоқ Али Носир Муҳаммад, Сизни Яман Социалистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари юксак лавозимига сайланганингиз билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети номидан ва шахсан ўз номимдан табриклайман. Сизга ва партиянгиз раҳбарлик органининг бошқа аъзоларига сиҳат-саломатлик ва дўст Яман халқининг бахт-саодати йўлидаги, тинчлик, озодлик ва социал тараққиёт манфаатларини кўзлаб Совет—Яман муносабатларини янада мустаҳкамлаш йўлидаги фаолиятда муваффақиятлар тилайман.

Л. БРЕЖНЕВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ М. Н. МАРКОВНИ «ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Пахта териш машиналарини яратишдаги хизматлари учун ҳамда туғилган кунига етмиш йил тўлиши муносабати билан СССР Трактор ва қишлоқ хўжалик машинасозлиги министрлиги пахтачилик учун машиналар ихтисослаштирилган бош конструкторлик бюросининг лойиҳа бош конструктори Михаил Никитович **Марков «Ҳурмат Белгиси»** ордени билан мукофотлансин.

СССР Олий Советн Президиумининг Раиси Л. БРЕЖНЕВ.

СССР Олий Советн Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 1980 йил 16 октябрь.

ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ СЕССИЯСИ

16 октябрь куни халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг сессияси бўлди. Сессияда КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарорини бажариш юзасидан шаҳар ва район Советлари ижроия комитетларининг иши ҳақидаги масала кўриб чиқилди. Шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов доклад қилди.

КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қароридан келиб чиқадиган вазифаларни бажариш соҳасида маданият ва кинолаштириш бошқармаларининг иши ҳам муҳокама қилинди.

(ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми транспортда узоқ йил бенуқсон ишлаганлиги, жамоат ҳаётида актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар бошқармаси автомобиль хўжалигининг ҳайдовчиси ўртоқ Иван Иванович **Голованевга Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган транспорт ходими** фахрий унвони берди.

БЕЛОРУССИЯ КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

МИНСК. 16 октябрь. (ТАСС). Бугун Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленумда ташкилий масала кўриб чиқилди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари лавозимида ишлаб келган Тихон Яковлевич Киселев Белоруссия Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари қилиб сайланди.

Пленум ишида КПСС Марказий Комитетининг секретари И. В. Капитонов иштирок этди.

МЕҲНАТ РАПОРТИ

«Узпромвентиляция» трестининг коллективи ўнинчи беш йиллик топшириқларини муддатидан илгари бажариш ва партиянинг XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, беш йиллик планни ва социалистик мажбуриятларни муддатидан илгари бажарди.

Кўпмингкишилик коллективнинг фидокорона меҳнати, технологик жараённи муттасил такомиллаштириш, меҳнат мусобақасининг илғор формаларини жорий қилиш туфайли бу натижаларга эришилди. Фарғона монтаж бошқармаси, ишга тушириш-созлаш бошқармаси ва Олмалиқ механизациялаштирилган кўчма колоннаси коллективлари съездолди мусобақасининг пешқадамларидир. Трест коллективи шу йилнинг охиригача яна 5 миллион 600 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажаришга аҳд қилди. (ЎзТАГ).

РЕСПУБЛИКА МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР ҚИЛАДИ

ТЕРИМ СУРЪАТИНИ БЎШАШТИРМАЙЛИК

«Ҳозир Ўзбекистоннинг 5 миллион 850 минг тонна «оқ олтин»и учун курашда энг масъулиятли, ниҳоят даражада ҳал қилувчи босқич бошланди. Об-ҳаво ҳар бир дақиқада айниб қолиши мумкин, бу эса ишни ниҳоятда мураккаблаштириб, кўпгина қўшимча қийинчиликларни вужудга келтиради... Шу боисдан ҳам сусткашликка йўл қўймай, ишни тезлаштириш керак. Куз фаслида бой берилган кун ва соатларни қайтариб бўлмайди. Уни ғаниматбилмоқ керак», — дейилади Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советининг Мурожаатида.

Пахтазор жасорат майдонига айланган шу кунларда даъваткор Мурожаатнинг ана шу сатрларига асосан иш олиб боришимиз керак. Ўтган кунлари республикамизнинг бир қатор областларида ёғин-сочин бўлиб ўтди. Шу боис пахтазорда ишни аниқ ташкил этиб, йиғим-теримда уюшқоқлик, интизом намуналарини кўрсатайлик! Йиғим-терим илғорларига тенглашиб, «оқ олтин»имизнинг сўнгги мисқолигача давлат хирмонига топшириш учун барча куч ва имкониятларни ишга солайлик!

15 ОКТЯБРЬ КУНИ ОНА-ВАТАН ЎЗБЕКИСТОН ПАХТАКОРЛАРИДАН 76308 ТОННА ПАХТА ҚАБУЛ ҚИЛИБ ОЛДИ. МАВСУМ БОШИДАН БУЁН ТАЙЁРЛАНГАН ПАХТА 5 МИЛЛИОН 204169 ТОННАНИ ТАШКИЛ ЭТАДИ. ШУНДАН 269 МИНГ 38 ТОННАСИ ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТАДИР.

ИЛҒОРЛАРГА ТЕНГЛАШАЙЛИК

ЮКСАК МАЖБУРИЯТ БАЖАРИЛДИ

Қўриқ Комсомолобод районининг пахтакорлари Фарғона водийсида биринчи бўлиб давлатга пахта топшириш бўйича ўзларининг социалистик мажбуриятларини шараф билан бажардилар. Республика хирмонига 32 минг тонна пахта топширилди. Ана шу ҳосилнинг 22 минг тоннаси машиналарда терилди. В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги номли, «Дўстлик», «Оқ олтин», «Партия XXIV съезди» совхозлари эришилган ғалабага муносиб ҳисса қўшишди. Бу хўжаликлар пахта тайёрлаш планини 105—130 процент қилиб бажардилар. Район меҳнаткашлари партия XXVI съезди шарафига ялпи ҳосилдорликни 35 минг тоннага етказиш мажбуриятини олишди.

ҒОЛИБЛАР ШАРАФИГА БАЙРОҚ КЎТАРИЛДИ

Сирдарё области Ильич райони маркази — Пахтаобод посёлкасида Алексеевский номли совхоз меҳнаткашлари шарафига меҳнат шуҳрати байроғи кўтарилди. Хўжалик районда биринчи бўлиб, оширилган социалистик мажбуриятларнинг шараф билан бажарилганлиги ҳақида рапорт берди. Ватанга 4,5 минг тонна юқори сифатли пахта сотилди. Зафар қучган хўжалик аъзолари бу кўрсаткични 5 минг тоннага етказиш учун курашмоқдалар.

САБЗАВОТКОРЛАР ЮТУҒИ

Қорақалпоғистон АССР меҳнаткашлари давлатга сабзавот ва мева сотиш бўйича социалистик мажбуриятларини муддатдан илгари адо этдилар. Планда кўзда тутилганидан 8,5 минг тонна кўп — 90 минг тонна маҳсулот тайёрланди. Яна 5 минг тонна сабзавот ва мева тайёрлаш учун қизғин кураш бормоқда.

ТАНИШИНГ: БЕШ ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРГАНЛАР

● **Қорақалпоғистон АССР.** Она-Ватан автоном республика пахтакорларидан 1 миллион 851 минг тонна «оқ олтин» қабул қилиб олди. Беш йиллик планни бажарганлиги ҳақида 7 та район — Элликқалъа, Тахтакўпир, Тўрткўл, Беруний, Хўжайли, Нукус ва Амударё районлари пахтакорлари рапорт бердилар.

● **Жиззах область, Пахтакор райони.** Пландаги 223 минг 959 тонна ўрнига 237 минг 283 тонна пахта етказиб берилди. Гектар бошига ҳосилдорлик беш йиллик даврида 25 центнерни ташкил этди.

● **Бухоро «Облзаготхлопкопром» ишлаб чиқариш бирлашмаси.** Коллектив 1 миллиард 219 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиб, беш йиллик планни бажарди. Йил охиригача беш йиллик пландан ташқари 88 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилиш юзасидан мажбурият қабул қилинди.

● **Наманган область Поп районидаги «Коммунизм» колхози.** Ҳосилнинг 70 проценти машиналарда терилиб, 30200 тонна пахта топширилди. Беш йиллик пландан ташқари 1300 тонна пахта топшириш мажбурияти олинди.

ЙИЛЛИК ПЛАННИ БАЖАРГАНЛАР

● **Сурхондарё область Сариосиё райони.** Тайёрлов пунктларига 56200 тонна пахта етказиб берилди. Шундан 29 минг тоннаси «зангори кема»лар билан терилди. Ялпи ҳосилдорликни 65 минг тоннага етказиш зафар қучган район меҳнаткашларининг аҳди.

Ангор райони пахтакорлари 31 минг тонна ингичка толали пахта топшириб, йиллик марраниэгаллладилар.

● **Фарғона область Киров райони.** Ҳосилнинг ҳаммаси биринчи сортларга топширилиб, 64,4 минг тонна пахта тайёрланди. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига юксак мажбурият олинди. Пахта топшириш 80 минг тоннага етказилади.

● **Бухоро область Қоракўл райони.** Йиғим-теримни зўр уюшқоқлик билан олиб бораётган район меҳнаткашлари бу йил пландан ташқари 15 минг тонна пахта топширишга сўз бердилар. Ғалаба рапортидаги қувончли рақамлар мана бу: давлатга 48,6 минг тонна пахта топширилди, ҳосилдорлик гектар бошига 35 центнерга етди.

● **Сирдарё область Гулистон райони.** Машина терими йиллик плани бажарилди. 28 минг тоннадан зиёд пахта машиналарда терилди. Дала гвардиячилари мавсум охиригача яна 10 минг тонна пахта топширишга сўз беришди.

ХЎЖАЛИКЛАР РАПОРТИ

● Ангор районидаги «Талимарон» совхози, Гагарин районидаги «Янгиобод» совхози, Шўрчи районидаги «Коммуна» колхози, Ленин районидаги «Правда Востока» колхози, Жалолқудуқ районидаги Оржоникидзе номли совхоз, Каттақўрғон районидаги «Ленин йўли» колхози, Тўрақўрғон районидаги «Ўзбекистон» колхози, Элликқалъа районидаги «Ленинград» ва «Қирққизобод» колхозлари, Тўрткўл районидаги «Ленинизм» совхози йиллик планни бажарганликлари ҳақида ғалаба рапортига имзо чекишди.

РЕСПУБЛИКАДА ҲАММА ПАХТАКОР

● Қашқадарё областининг Шаҳрисабз районида корхона ва муассасаларнинг ишчи-хизматчиларидан ташкил топган 4 зарбдор отряд пахтазорда жавлон урмоқда. Ҳар бир теримчининг бир кунда терган пахтаси ўртача 100—120 килограммни ташкил этмоқда.

● Шаҳрисабздаги 35-автокорхона шафёри З. Облоқулов Нишон райони пахтакорларига яхши хизмат кўрсатмоқда. У Қарши пахта тозалаш заводига 2 минг тонна ўрнига 3 минг тонна пахтани етказиб берди.

● Наманган областининг 39 минг шаҳарлик комсомол-ёшлари пахтазорларда меҳнат қилишмоқда. Наманган педагогика институти студентлари терган пахта 900 тоннадан ошиб кетди.

● Самарқанд педагогика институти ва Ушинский номидаги хотин-қизлар билим юрти студентлари йиғим-теримда уюшқоқлик кўрсатишмоқда. Студент-ёшларнинг ҳар бири кунига 80—85 килограммдан пахта термоқда.

● Ўрта Осиё педиатрия институти коллективи Ильич районидаги Волков номли совхозда ҳосилни йиғиб-териб олишда зўр намуна кўрсатмоқда. Студентлар терган пахта минг тоннага етди.

ҚОЛОҚЛИККА ЙЎЛ ҚЎЙМАЙЛИК

Наманган ва Самарқанд областининг пахтакорлари кунлик ўсишда юқори кўрсаткичга эришиб, юксак намуна кўрсатишмоқда. Аммо бир қатор областларда йиғим-терим суръати бир оз сусайиб кетди. Жиззах областида машина терими кунлик ўсиши 0,41 процентни ташкил этди. 3514 агрегатдан 1464 таси ишлаяпти, холос. Бу — ҳар бир машина ёрдамида 0,7 тонна пахта териляпти, деган гап. Республика бўйича ҳар бир терим агрегатида терилаётган пахта ўртача 2,1 тоннани, Бухоро областида 4,2 тоннани, Андижон областида 4 тоннани ташкил этмоқда. ҚҚАССРда бўлиб ўтган ёғингарчиликка қарамай, ҳар бир агрегат ёрдамида 2,4 тонна пахта терилмоқда.

Хоразм области Шовот районида йиғим-терим техникасидан ёмон фойдаланиляпти. Ҳар бир агрегат ёрдамида терилаётган пахта 1,7 тоннани ташкил этяпти. Агрегатларнинг юксак унум билан ишлатиш учун резервлар мавжуд. Буни қўшни Қўшкўпир райони механизаторлари муваффақияти кўрсатиб турибди. Бу районда ҳар бир машина ёрдамида бир кунда 6,4 тонна пахта териб олинмоқда.

Андижон области далаларида қўл теримида унум жуда паст. Ҳар бир теримчи терган пахта 10,5 килограммга тўғри келмоқда. Республикамиз бўйича эса бу кўрсаткич 26,1 килограммга тенг.

ПАХТАКОР ЎРТОҚЛАР! КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига социалистик мусобақани қизитиб, йиғим-терим суръатини кўтаришга, олинган юксак мажбуриятларни шараф билан бажаришга эришайлик!

УЛКАН ХИРМОН УЧУН

Республика районларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 16 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(планга нисбатан процент ҳисобида).

Биринчи устун — районлар; иккинчи устун — мавсум бошидан буён тайёрланган пахта; учинчи устун — шу жумладан машинада терилган пахта.

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ

БЎКА	118,60	114,37
ПИСКЕНТ	112,39	124,52
ҒАЛАБА	112,12	117,83
БЕКОБОД	105,39	99,46
ОҚҚЎРҒОН	103,73	100,01
ЧИНОЗ	102,68	105,47
Янгийўл	99,31	95,88
Коммунистик	96,40	84,51
Ўрта Чирчиқ	93,26	98,52

БУХОРО ОБЛАСТИ

РОМИТАН	129,28	84,89
ҒИЖДУВОН	121,49	84,03
ПЕШКУ	116,44	93,18
НАВОИЙ	108,72	93,86
ҚИЗИЛТЕПА	108,10	103,14
ОЛОТ	105,66	82,14
НАВБАҲОР	102,59	78,99
ШОФИРКОН	102,48	100,36
Қоракўл	99,04	81,66
Бухоро	98,61	70,67
Вобкент	93,56	90,42
Свердлов	93,02	72,53
Когон	68,35	38,81

ҚАШҚАДАРЁ ОБЛАСТИ

ТОЛЛИМАРЖОН	113,59	109,04
ҚАМАШИ	112,86	82,82
ШАҲРИСАБЗ	112,66	80,77
ҒУЗОР	108,17	89,85
КИТОБ	106,94	98,49
БАҲОРИСТОН	104,18	78,94
НИШОН	103,40	103,14
МУБОРАК	102,52	82,83
КОСОН	101,46	91,60
ҚАРШИ	100,02	100,03
ЧИРОҚЧИ	100,01	84,52
Яккабоғ	96,14	60,49
Усмон Юсупов	82,30	80,46
Ульянов	81,09	64,98

СУРХОНДАРЁ ОБЛАСТИ

ҚУМҚЎРҒОН	105,83	86,39
ШЎРЧИ	105,43	84,67
АНГОР	103,25	91,82
БОЙСУН	102,53	63,74
ЛЕНИН ЙЎЛИ	100,04	109,52
САРИОСИЁ	100,02	76,13
Гагарин	98,13	95,54
Денов	95,27	75,01
Жарқўрғон	89,17	51,50
Термиз	81,87	29,58

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ

ОКТЯБРЬ	103,67	102,82
АРНАСОЙ	101,49	103,45
Дўстлик	96,20	109,01
Жиззах	93,77	91,06
Пахтакор	92,08	82,97
Мирзачўл	92,02	97,13
Зарбдор	86,77	72,35

САМАРҚАНД ОБЛАСТИ

КАТТАҚЎРҒОН	106,63	90,13
ПАХТАЧИ	104,29	107,97
Хатирчи	97,82	79,73
Нарпай	96,85	64,70
Иштихон	94,88	68,63
Оқдарё	93,57	62,53
Большевистик	88,34	61,63
Пастдарғом	88,06	75,11
Жомбой	80,54	58,22
Булунғур	78,60	23,38
Пайариқ	78,46	50,58

СИРДАРЁ ОБЛАСТИ

ИЛЬИЧ	105,90	114,94
Оқолтин	94,69	114,16
Ворошилов	94,43	106,52
Комсомол	93,10	91,07
Боёвут	91,09	104,33
Гулистон	90,79	100,01
Меҳнатобод	87,92	93,60
Сирдарё	80,65	80,53
Ховос	75,49	68,25

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ

Хива	96,90	78,47
Хонқа	90,97	80,58
Урганч	86,91	72,37
Янгиариқ	86,55	93,77
Қўшкўпир	85,96	79,14
Гурлан	84,82	73,95
Хазорасп	82,66	80,67
Боғот	79,73	78,14
Шовот	79,01	63,24

ФАРҒОНА ОБЛАСТИ

КИРОВ	100,04	70,67
Бувайда	93,61	79,93
Ленинград	91,45	68,44
Ўзбекистон	88,36	66,16
Риштон	87,43	65,70
Бағдод	84,47	70,41
Фрунзе	82,62	78,34
Фарғона	80,42	45,39
Олтиариқ	79,88	46,14
Қува	78,81	60,61
Охунбобоев	71,13	44,38
Тошлоқ	69,25	48,07

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

Нукус	99,17	99,56
Элликқалъа	96,50	96,46
Тўрткўл	94,82	77,03
Беруний	91,82	94,61
Хўжайли	87,49	89,61
Шуманай	87,42	80,91
Ленинобод	83,29	85,97
Қўнғирот	78,45	60,88
Амударё	76,00	55,99
Қораўзак	75,93	76,46
Кегайли	70,92	71,62
Чимбой	65,37	78,66
Тахтакўпир	53,63	47,05

АНДИЖОН ОБЛАСТИ

КОМСОМОЛОБОД	106,43	97,44
БЎЗ	100,02	123,32
Ленин	84,79	36,24
Марҳамат	80,67	53,40
Москва	78,55	57,24
Балиқчи	78,14	65,24
Избоскан	76,95	57,93
Олтинкўл	76,91	50,66
Хўжаобод	75,63	47,80
Андижон	75,03	40,44
Пахтаобод	72,74	53,22
Қўрғонтепа	65,63	57,34
Жалолқудуқ	64,45	42,88

НАМАНГАН ОБЛАСТИ

Косонсой	88,27	68,53
Тўрақўрғон	84,31	80,83
Наманган	81,92	73,70
Уйчи	81,01	45,40
Чуст	79,31	38,52
Поп	78,03	70,61
Норин	76,02	63,17
Янгиқўрғон	71,31	33,27
Учқўрғон	62,01	53,40
Задарё	48,45	48,38

ХАЛҚ ТАЛАНТЛАРИ ЧАШМАСИ

ЁШЛАР ИЖОДИ — ПАРТИЯ СЪЕЗДИГА

Тошкентдаги СССР халқлари дўстлиги музейида 15 октябрь куни ҳаваскор рассомлар асарларининг республика кўргазмаси очилди. Ҳаваскор рассомларнинг уч юздан зиёд тасвирий санъат, графика, ҳайкалтарошлик, декоратив амалий санъат асарлари кўргазмадан ўрин олган. Кўргазма КПСС XXVI съездига бағишланди.

Экспозиция томошабинларни Тошкент тўқимачилик комбинати, Чирчиқ «Электрохимпром» ишлаб чиқариш бирлашмаси, Марғилон шойи комбинати маданият саройларининг халқ тасвирий санъати ижоди билан, шунингдек айрим авторларнинг асарлари билан таништиради.

Ҳаваскор рассомларнинг кўплаб портретлари ва ҳайкалтарошлик асарлари, пейзажлар, натюрмортлар, ёғочдан, металлдан ясалган буюмлар профессионал усталарнинг асарларидан қолишмайди. Буларнинг авторларини юксак гражданлик ва ватанпарварлик туйғуси, совет кишиларининг кўп қиррали ҳаётини тўла-тўкис акс эттиришга бўлган интилиш бирлаштирган.

(ЎзТАГ).

ХУШ КЕЛИБСИЗ, АФҒОН СТУДЕНТЛАР

Ўзбекистон пойтахтининг студентлари оиласи кенгайди: Тошкентдаги олий мактаблар дўст Афғонистондан 130 дан ортиқ студентни қабул қилди. В. И. Ленин номли Тошкент давлат университетида, политехника институти, қишлоқ хўжалиги ирригацияси ва механизацияси инженерлари институти, қишлоқ хўжалик институтида янги студентлар самимий кутиб олинди. Афғонистонлик студентлар учун махсус тайёрлов курслари очилди.

Ҳозир Тошкентдаги тўртта олий мактабда Афғонистондан келган уч юздан кўп ёшлар ўқимоқдалар. Улар олий малакали мутахассислар бўлиб етишадилар. (ЎзТАГ).

ҚЎРИҚ ГАЗЕТАЛАРИНИНГ МИНГИНЧИ СОНИ

1974 йилнинг май ойида қўриқ Жиззах области газетхонлари «Жиззах ҳақиқати» ва «Джизакская правда» газеталарининг илк сонини олишган эди. Ўтган куни газеталарнинг мингинчи сони чиқди. Ундаги материаллар КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартияси XX съезди шарафига меҳнат вахтасида туриб ишлаётган область меҳнаткашларининг қўлга киритаётган ютуқларига бағишланган. Жиззахлик пахтакорлар амалга ошираётган ишларга айниқса кенг ўрин берилган.

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

ОЛТИ МИЛЛИОН ЙЎЛЛАРИДА...

1. ЧЎЛНИНГ ИККИ САРДОРИ

Уларнинг тақдир йўли Мирзачўл қўйнида қайта туғилди. Одамларнинг тақдир йўли бўлгани каби чўллар ҳам рангбаранг тарихга эга. Чўллар тарихидан чўлқуварлар тақдирини, чўлқуварлар тақдиридан чўллар тарихини англаш мумкин. Мирзачўлда шундай одамлар борки, уларсиз чўл тақдирини, чўлсиз улар тарихини тўла тасаввур қилиш қийин. Тақдир йўли чўл тарихига айланиб кетган икки сардор чўлқувар ҳақида ҳикоя қилишга жазм этдик.

Қариб чорак аср муқаддам КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг махсус қарорига жавобан Мирзачўлга оммавий юриш бошлаганида уларнинг ҳар иккиси ҳам Жиззахнинг икки гуркираган хўжалигида ном чиқарган раислар эди. Эгамберди Ботиров 1943 йил охирида Сталинград жангидан оғир ярадор ҳолда — ўнг биқинида осколка парчаси билан қайтган бўлса, Неъмат Эрназаров урушнинг энг охирги кунигача жанговар сафда бўлди. Уларнинг йигитлик йўли жангу жадал кўчаларидан, ўқ-ёмғирлар остидан, буюк синов йўлларидан ўтди.

Эгамберди Ботиров Ленин номли колхозда, Неъмат Эрназаров Крупская номли колхозда раис. Ленин номли хўжалик Жиззахдагина эмас, республикада ҳам ўзининг машҳур буғдой навлари билан танилган, баҳори буғдойнинг «Ватан» элитаси ўз даврида қишлоқ хўжалигимизнинг кўркига айланди. Колхознинг Оғажон участкасида дунёга келган бу аъло навли буғдой ўша давр деҳқончилигининг кашфиётларидан бири эди. У лалмикор адрларда 32—34 центнерга қадар ҳосил берар, турдош навлардан 1,5—2 баробар ҳосилдорлик қилларди.

Крупская номли колхоз ўзининг қорабайир отлари билан донг таратди. Хўжалик ҳар томонлама юксалганди. Қарчиғай қанотли отлар Москва пойгаларида медаль билан тақдирланган, колхоз илғорларидан катта группаси Бутуниттифоқ Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмасида алоҳида мукофотга сазовор бўлганди.

Ўшандан буён қанча сувлар оқиб ўтди. Қирчиллама йигит ёшида колхозларни бошқарган собиқ раислар эндиликда чўл сардорлари. Баланд бўйли, қора мурути буғдойранг юзига ярашган салобатли Эгамберди ака — 67 ёшда. Ўн бир фарзанднинг отаси. Кўксида Ленин ордени. Шогирди — бригада бошлиғи Тоғай Идиқулов Социалистик Меҳнат Қаҳрамони. Эгамберди Ботиров 18 йилдан буён «Правда» совхозининг пешқадам бўлим бошқарувчиси. Ҳосилдорлик чўл шароитида 35 центнерга етди. Бўлим йилига она-Ватанга 1600—1700 тонна чўл дурдонаси армуғон этмоқда.

Раисликдан чўл сардорига қадар босиб ўтилган йўл Эгамберди Ботиров тақдирини қайта яратди. Униг тақдир йўлига назар ташлаб дадил айтиш мумкин: у чўлни ҳам, ерни ҳам танлагани йўқ. Ер ва чўл уни танлади. Ўша кеча-кундузда Мирзачўлга шундай сардорлар керак эди. Уларнинг сафи кенг эди. Ўша чўл бағрида ҳаёт қайнаган тарихий олтмишинчи йилларнинг бошида чўлда ажойиб сардорларнинг номи машъал бўлиб чорлади. Акоп Абрамович Саркисов, Тўхтамиш Боймиров, Зокир Санақулов, Қинабек Укубаев, Абдулҳақ Абдушоҳидов, Инобат Охунова, Саттор Усмонов, Мамажон Дадажонов, Худоёр Латипов, Эгамберди Ботиров, Неъмат Эрназаров... Уларнинг ҳар бири чўлда ўз йўлини солган, бу йўллар ўз навбатида Мирзачўлнинг қон томирига айланди.

Эгамқул ана ўша дастлабки йилларни эслаб, шундай ҳикоя қилади:

— Одамларни ранг-рўйидан таниб ололмай қолдим, — дейди гўё эртак сўзлагандай. Бироқ, бунинг барчаси бор-йўғи 15—20 йилнинг нари-берисидаги воқеалар эди. — Ёлғиз бир вагон — у ҳам 6 ойдан кейин пайдо бўлди — ҳам уйимиз, ҳам ётоғимиз, ҳам Ватанимиз. Биёбон чўлда адашсак ҳам уни мўлжал қилиб маконимизни топамиз, саратонда ҳароратнинг тафтидан ичига бош суқиб бўлмайди, тагига кириб, қуёш оловидан пана тортамиз...

Чўлқуварларнинг тақдир йўли ана шундай мураккаб синовлардан ўтди. Энди икки оғиз сўз чўлнинг ўз тақдири хусусида. 1961 йил Мирзачўлнинг марказий қисмида биринчи хўжалик — Генерал Узоқов номли совхозга асос солинди. Бу хўжалик Мирзачўлни ўзлаштириш бош харитасида оддийгина «4-совхоз» деб ном олганди. Сўнгги 20 йил ичида Ўзбекистонда миллион гектарга яқин қўриқ ўзлаштирилди. Бироқ, 4-совхоз машаққатига тенг тангликни ҳеч ким эслолмайди. Дастлабки йили 519 гектар майдонга чигит экилди. 6 центнерлик план ярим йўлда қолиб кетди. 1 центнер пахта 72 сўмга тушди. Бу кўзда тутилганидан бир ярим баробар ортиқ эди. 1962 йил пахта майдони қарийб 1200 гектарга етди. Пландаги 700 тонна ўрнига 554 тонна пахта олинди, холос. Таннарх 83 сўмга кўтарилди. Марказий Мирзачўл муаммоси ҳаёт-мамот остонасида эди: Мирзачўл инсонга бўйсунадими-йўқми? Бу ерда пахтачилик истиқболи юз очадими? Қани Мирзачўл кароматн? Учинчи баҳор Генерал Узоқов номли совхозга янада оғир зарбалар келтирди: Мирзачўлнинг нохуш фолбинлари пайдо бўлиб, улар чўлнинг пахтачиликка яроқсизлиги ҳақида лоф урар, бу ерга кетган ҳаражатлар ўзини қоплай олмаслигини «исботлашарди». Ўша йили совхоз пахта майдони бор-йўғи 100 гектарга тушиб қолди. Бироқ, гектар камайган сайин ҳосилдорлик тушиб борар, таннарх кўтариларди. Таннарх ҳадемай 90 сўмга чиқиб борди.

Мирзачўл тақдири қил устида турганда Юрий Гагарин номини олган шартли 5-совхоз очилди. Марказий Мирзачўл томон қўйилган иккинчи қадам — 5-совхозда ҳам истиқболдан дарак бўлмади. Мирзачўл зиммасидаги қарзларнинг рақамлари миллиондан миллиардга қараб, шитоб билан йўл солиб борар, бирин-кетин очилган 4- ва 5-совхозлар тобора оғир аҳволга тушарди. Учинчи хўжаликнинг очилиши арафасида Мирзачўл тарафдорларининг қалбида оғир вазият ҳукм сурарди.

Минг тўққиз юз олтмиш тўртинчи йилнинг баҳорида грейдерлар шартли 6-совхознинг далаларига залворли сургич механизмларини судраб чиқдилар. Одамлар мисоли буюк жанг арафасида эдилар. Муваффақиятсизлик устига муваффақиятсизлик аллакимларни эсанкиратган бўлса ҳам, Мирзачўл истиқболига дадил боққанлар кўп эди... 6-совхоз биринчи ҳосил йилидаёқ Ватанга 5 минг тонна «оқ олтин» армуғон этди. Барча синовлардан муваффақиятли ўтди. Герман Титов номи билан аталган бу хўжаликка кейинчалик бутун тақдири Мирзачўл ва Жиззах чўлларига туташиб кетган чўлқувар Саттор Усмонов етакчилик қилди. Хўжалик пахтакорлари КПСС Марказий Комитетининг Табрикномасини олишга муяссар бўлдилар. Бу эса, ўз навбатида Мирзачўлнинг дастлабки муваффақиятсизлигидан саросимага тушган кишиларни ҳам ҳаётга бошқачароқ кўз билан қарашга мажбур этди.

Герман Титов номли совхоз бағридан пахтакорларнинг янги авлодлари, чўлқуварларнинг ўнлаб, юзлаб ажойиб сардорлари етишиб чиқди. Бугун Мирзачўл ва Жиззах чўлларида мустақил хўжаликларни бошқараётган, чўлқуварлар отрядининг сардорларига айланган Инобат Охунова, Холбек Бўронов, Владимир Петрович Губин, Карим Эшқулов, Ёқуб Раҳмонқулов, Неъмат Эрназаров ва бошқа ўнлаб пахтакорлар 6-совхоз қўриғига биринчи чигит қадаган ва шу ерда чўл мактабини ўтаган эдилар.

Неъмат Эрназаров 6-совхознинг дастлабки бўлим бошқарувчиларидан эди. Бу ердан уни янги — 7-«Правда» совхозига бош агрономликка тавсия қилдилар. Шу арафада у салкам 50 ёшида Самарқанд қишлоқ хўжалик институтини тугатиб, олий маълумотли агроном бўлди. «Правда» совхози қисқа муддатда истиқбол йўлига тушиб олди. Бу — 6-совхоз муваффақиятларини мустаҳкамловчи омил эди. Чўлқуварлар, Мирзачўл мактабининг омилкорлари чўлга ҳужум кўнгилдаги даражада етиб, асосий муаммолар ортда қолгач, эски дардга қайтишди:

— Нега 4-совхоз бу аҳволга тушиб қолди? Муаммонинг илдизи қаерда?

Биров ерни айблади, биров сувни айблади, бировлар ўзидан бошқа ҳаммани қоралади. 4-совхознинг муаммоси 70-йилларга ҳам кўчиб ўтди. 1971 йил бу ерда ҳосилдорлик ҳамон 10 центнер атрофида турарди. Шундай оғир маҳалда 6- ва 7-совхозларнинг мактабини ўтаган, энг муҳими, катта ҳаёт тажрибасига эга бўлган Неъмат Эрназаровни 4-совхозга директорликка тавсия этдилар.

Янги директор совхоз шароити билан обдон танишиб чиққач, шундай хулоса қилди: «Совхознинг ер шароитини тиклаш учун 2—3 йил керак бўлади!» Сабаби аён эди: дастлабки йилларда бу ерда ғўзани ёмғир усулида суғориш лойиҳалаштирилганди. Бу қора шўрни келтириб чиқарди. Тепадан ёмғир уриб, шўр жойида котиб қолганди. Кейинчалик, шошилинч ариқ олиб суғоришга кўчдилар. Бу ерларни захлатиб юборди. Янги директор бошчилигида мутахассислар навбатдаги энг муҳим вазифаларни белгилаб олдилар:

— 100 километр атрофида дренаж ва лоток системаси қуриш керак! Бусиз пахтачилик истиқболи ҳақида сўз бўлиши мумкин эмас.

«Главсредазирсовхозстрой» адресига ёзилган биринчи ахборот ва талабнома шундан иборат эди. Талаб маъқул топилди-ю, афсус, иш оғир кўчди. Бу борада директорни асоссиз жазолашга ҳам улгурдилар. Лекин, директор ўз сўзида маҳкам турар, талаб ҳақ эди. Ниҳоят 4-совхозда лоток ситемасига кўчила бошланди, энди сув ерга тегмай оқарди. Зах қоча бошлади, ғўзанинг кўзига қуёш кўринди. Одамларнинг бағрига эса, шабада тегди. Мана, бир неча йилдирки, Генерал Узоқов номли совхоз йил сайин юксакроқ силжийди. Бир пайтлар ғўза майдони 100 гекарга тушиб қолган хўжалик бугун 3 минг гектар майдонда ҳосил ундириб, йил сайин хирмон салмоғини ошириб келмоқда. Бу йил ҳосил тоғи 7.000 тоннадан ошиб кетди. Совхоз сўнгги беш йилдан буён муттасил областда биринчи бўлиб маррага етиб келади. Сўнгги уч йил мобайнида Ильич хирмони 42 минг тоннадан 80 минг тоннага етди. Сурункасига бир неча йил оғир аҳволга тушиб қолган Ильич райони республиканинг пешқадам, юксак даражада механизациялашган районига айланди. Бу йил ильичликлар Сирдарёда биринчи, республикада бешинчи бўлиб маррага етдилар. Сўнгги ўн кунликда республика кўчма Қизил байроғи қўриқ Ильич районига ва Генерал Узоқов номли 4-совхозга берилди.

Суратда: тақдири чўл тақдири билан туташиб кетган Мирзачўлнинг икки сардори — Ильич районидаги Генерал Узоқов номли совхоз директори Неъмат Эрназаров (чапда) ва «Правда» совхозининг пешқадам бўлим бошқарувчиси Эгамберди Ботиров. В. Тихонов фотоси.

Бугунги кунда қадим Мирзачўл ўзагида ташкил топган Сирдарё области йилига она-Ватанга 400 минг тоннага яқин пахта етказиб бермоқда. Партия даъвати билан минг-минглаб чўлқуварлар янги ерларга отландилар. Улар сафида биз ҳикоя қилган икки сардорнинг ҳам муносиб ўрни бор. Чўл туфайли Неъмат Эрназаровнинг ҳам, Эгамберди Ботировнинг ҳам ўрни, туғилган жойи, балки, ёру биродарлари узоқда қолди. Эгамберди ака 11 фарзандга бош бўлса, Неъмат Эрназаров 13 фарзандга, 40 дан ошиқ неварага бош. Фарзандлар чўлнинг чор атрофидан йўл солиб, чўлқувар боболари изидан боришмоқда. Икки сардор эса, улар изидан катта умид билан қараб, термулиб туришибди. Нақадар бахтли сарбонлар улар — чўлга юзлаб одамни етаклаб келиб, уларга бош бўлиб, оғирнинг остига елка қўйиб, бунинг устига ўз оиласидан ўнлаб лочинни Мирзачўл бағрига учирма қилмоқдалар!

Чўлда камол топган шу икки сарбон ва уларнинг бахтига назар ташлаганда, худди ирмоқлар бирлашиб, дарёни жўш урдиргандай, сўқмоқлар ойдин йўлларни ястантиргандай туюлади. Бу эса оддий дарё эмас — унда умид жўш уриб оқмоқда, у оддий йўл эмас, унда орзу ошиқиб олға бормоқда!

Оқ йўл сенга, умид! Оқ йўл сенга, чўлқуварнинг туғанмас орзулари!

Назир САФАРОВ,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати.

Шароф УБАЙДУЛЛАЕВ,

Юрий КОВАЛЕВ,

Шуҳрат ЖАББОРОВ.

Тошкент — Ильич.

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пахта тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганликлари учун қуйидаги районлар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилсин:

Косон райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Тўлаганов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ғаффоров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Маматқулов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш техника таъминоти бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Шукуров, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Абдуллаев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Умиров, қишлоқ хўжалик ходимлари касаба союзи район комитетининг раиси ўртоқ Турақулов.

Ғузор райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Муҳаммадиев, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Саидалиев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Омонов, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Дейлис, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Ражабов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Ҳолманова, қишлоқ хўжалик ходимлари район касаба союзи комитетининг раиси ўртоқ Жалилов;

Қумқўрғон райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Алматов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Жумаев, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Шукуров, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Чўтбоев, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Шойматов, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Холиқов, қишлоқ хўжалик ходимлари район касаба союз комитетининг раиси ўртоқ Жўраев;

Октябрь райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Нишонов, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Назаров, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Синдоров, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Кильдюшев, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Файзиев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Оналбоев, қишлоқ хўжалик ходимлари район касаба союзи комитетининг раиси ўртоқ Ниятов;

Пахтачи райони — район партия комитетининг секретари ўртоқ Норқулова, район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Ҳидоятов, район ижроия комитети қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Бузик, район қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариш-техника таъминоти бирлашмасининг бошқарувчиси ўртоқ Бозоров, район суғориш системалари бошқармасининг бошлиғи ўртоқ Кенжаев, район комсомол комитетининг секретари ўртоқ Расулова, қишлоқ хўжалик ходимлари район касаба союзи комитетининг раиси ўртоқ Ниёзов.

МАРРА — 9500 ТОННА

Калинин районидаги «Партия XXI съезди» совхози сабзавоткорлари зафар марраси га етдилар. КПСС XXVI съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XX съездига муносиб меҳнат совғаси тайёрлаш учун мусобақалашиб ишлаётган хўжалик деҳқонлари йиллик планни муддатидан илгари ортиғи билан бажардилар. Қабул пунктларига 7800 тонна ёки пландагидан 1400 тонна кўп сабзавот топширилди.

Бу меҳнат ютуғига Турди Исматхонов, Қозоқбой Шодиев, Маҳмуд Нурматов, Раззоқ Эгамбердиев, Тўхта Ўлжаевлар бошлиқ бригадалар салмоқли ҳисса қўшдилар. Пешқадам бригадаларда ҳар гектар экин майдони ҳисобига ҳосилдорлик 300—350 центнерни ташкил этди.

Совхознинг аҳдига вафодор сабзавоткорлари жами етиштирилган ҳосилни 9500 тоннага етказиш юзасидан зиммаларига мажбурият олдилар. Шу кунларда кечки экинларни йиғиб-териб олишга киришилди.

СЪЕЗДДАН СЪЕЗДГАЧА

МАРВАРИД БОШОҚЛАР

Саид АҲМАД,
Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси,
Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати

«СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ» ЙЎЛЛАНМАСИ БИЛАН

Ҳар бир тангасининг тагидан мой томиб турадиган Орол балиқлари, биттасини юкласанг, отнинг белини майиштирадиган қовунлари, жингаласи кўзни қамаштирадиган қоракўл терилари, гоҳ мунгли, гоҳ ғайратингни жумбушга келтирадиган куйлари, офтоб уфқдан бош кўтариб, яна уфққа бош қўйгунча кўриниб турадиган текис чўллари Қорақалпоқ элининг довруғини олис-олисларга таратган эди.

Табиат бу диёрдан офтобни ҳам, кенгликларни ҳам, сувни ҳам аямади. Аму шу ерлардан тўлғаниб-тўлғаниб оқади. Орол мавжларида кундуз офтоб, тунлари юлдузлар чўмилади.

Буларнинг барчаси табиат инъоми. Азалдан бор нарсалар. Аммо бу элни эл қилган, бўронлар йўлини тўсган, беором, қайсар Орол бағрига қўл солган, Амуни электр симидек том бўйи тўқайлар орасидан судраб чўл ичига олиб кирган, сон-саноқсиз қудуқлар қазиб, ер бағридаги ширани тортиб, даласига оқизган бир жўмард халқ бор. Бу бағри чўллардек кенг, йигитлари Амудек шўх, қизларининг ёноғи Орол ойнасидек тиниқ қорақалпоқ халқидир.

Бу халқ барханларни қувиб, қамишларни куйдириб, шўрларни ювиб, сон-саноқсиз шаҳарлар, шаҳарлар билан бўй ўлчашадиган қишлоқлар барпо қилди. Наинки шохларида, ҳатто томирида ҳам кўсак тугадиган кўз илғамас пахтазорлар яратди. Боғлар, боғлар, сўнгсиз боғлар... Буларнинг барчаси меҳнаткаш қорақалпоқ халқининг қўли билан барпо бўлган.

Энди бу тиним билмас халқ азамат елкасига яна бир чўнг юкни кўтарди. Аму ёқалаб ўтган, Орол сапчиган чўллардаги олтмиш минг гектар ерга шоли экаман деб отланди...

«Шоли қироли» билан суҳбат

Ёзув столи ҳар хил схемалар, карталар билан тўлиб кетган эди. Ўрта бўй, оқсариқ, серҳаракат йигит картадаги Қораўзак райони территорияси кўрсатилган жойга қизил қалам билан қандайдир белгилар қўярди. Бу одам яқин тўрт йил ичида давлатнинг 570 миллион сўмини ҳаржлаган. Яна қўлида бир миллиард икки юз ўттиз миллион нақд пули бор.

Қорақалпоғистонда уни биров «шоли қироли» деса, бошқа бирови «давримизнинг миллиардери» дейди. Қорақалпоғистон АССР ирригация ва совхозлар қурилиши бошқармасининг бошлиғи Жақсилиқ Полвонов яқин ўн йиллик меҳнат фаолиятини республикада шоликорликни ривожлантиришга бағишлаган жонбоз мутахассислардан.

Полвонов билан шоликорлик тўғрисида қизғин суҳбатга тушиб кетдик. Ўзи раҳбарлик ва ташаббускорлик қилаётган соҳанинг миридан-сиригача аниқ биладиган, қилаётган ишидан бениҳоя завқ-шавққа тўладиган, ётса ҳам, турса ҳам ишни ўйлайдиган бунақа одамни камдан-кам учратган эдим.

Биз адабиётга ижобий қаҳрамон фазилатларини бошқа кўп кишилардан йиғиштириб оламиз. Аммо бу Полвонов дегани адабиётнинг нақд тайёр қаҳрамони бўлса арзийдиганлардан эди.

— Партиямиз Марказий Комитетининг 1978 йил май Пленуми аҳоли жон бошига бир тоннадан дон ҳосили олишимиз тўғрисида кўрсатма берганда қорақалпоқ деҳқони учун гўё кўпдан чигил бўлиб ётган жумбоқ бирдан ечилиб кетгандек бўлган эди. Ана шундан кейин автоном республикамиз икки беш йиллик ичида шоли ҳосилини бир миллион тоннага етказиш ҳаракатига тушиб қолди. Битта мисолни келтирсам, айтаётган гапларим дарров ойдинлашади. 1966 йилда 29 минг 700 тонна шоли етиштирган бўлсак, 1980 йили, яъни тўрт йил ичида шоли ҳосилини 300 минг тоннага етказдик.

Албатта, бу ишлар ўз-ўзидан бўлаётгани йўқ. Жуда катта маблағ сарфлаяпмиз. Келгуси беш йиллик охирига бориб бир миллион тонна шоли етиштиришимиз керак. Бунинг учун бир миллиард етти юз миллион сўм пул харжлаймиз. Ҳозиргача 570 миллион сарфлаб, ҳосилни 300 минг тоннага чиқаздик. Биз шоликор совхозлар сонини 40 тага, шоликор районлар сонини 5 тага етказишимиз керак. Ўзингиз биласиз, Кубань ва Қозоғистонда ҳам шоликорлик хўжаликлари бор. Айниқса, Кубань шолизорлари кенг майдонларни эгаллаган. Биз бундай қилолмаймиз. Шолипояга сув қўйганимизда шамол сувни тўлқинлантириб, сепилган уруғларни бир жойга тўплаб қўяди. Шунинг учун ҳам шолипояларни кичик, бир-икки гектардан оширмаймиз. Унинг устига, марзадаги дўнгликлар шамол йўлини тўсади.

Жақсилиқ Полвонов қизиқ бир эртак айтаётгандек «ишоняптими, ишонмаяптими» дегандек бизга тез-тез қараб қўярди. Дарҳақиқат, у айтаётган рақамлар, сарф қилинаётган маблағлар ва фойдага олинаётган ҳосил чинакамига эртаклардагина учрарди.

— Сиз ажабланманг, ёшулли. Сибирь суви Оролга келиб қуйсин, ана ўшанда эртак қанақа бўлишини биласиз. Сибирь сувининг қадами етган Қорақалпоқ ерларида қилинадиган деҳқончилик учун 18 миллион одам кучи керак бўлади. Қозоқ чўлларидан ўтиб республикамиз территориясига етгандан кейин Сибирь сувини еримиздан ўтказиш учун 30 миллиард сўм пулни белимизга тугиб қўйганмиз.

Шоликор кадрлар етиштиришга алоҳида эътибор бера бошладик. Гапнинг очиғи, минг марта эшитгандан кўра, бир марта кўрган афзал, дейдилар. Аввал шоликор совхозларни айланиб келинг. Сиз билан янги ташкил бўладиган хўжаликлардан бирида учрашайлик. Сиз кўрганингизни айтасиз, мен ҳали кўрмаганингизни айтаман. Ана ўшанда қорақалпоқ шолиси қанақа бўлишини аниқ биласиз.

Мен Полвонов билан икки кундан кейин Қораўзак районидаги шоликор совхозлардан бирида учрашишга аҳдлашиб, кабинетдан чиқдим.

Бошқарманинг мармар пиллапояларидан аста тушарканман, бу қорақалпоқ ўғлининг билағонлигига, шунча катта маблағни ҳеч иккиланмай, қўрқмай сарфлашига қойил қолардим.

«Индамас одам»

«Маданият» совхозини наинки Қораўзак райони, бутун Қорақалпоғистонда шоликорликда ном чиқарган, ҳаммавақт ишни ўринлатиб келаётган хўжаликлардан деб эшитардим. Мана шу хўжалик раҳбарлари, ишлари билан танишиш нияти дилимга тушиб қолди.

Совхоз директори Ерниёз Панаевни ҳам жуда дилкаш одам деб эшитардим. Бир гапириб, ўн куладиган, келди-кетди билан худди қариндошдек очилиб гаплашадиган бу одамохун киши билан жуда-жуда танишгим келди.

Афсус, ўйлаганларим бекор бўлиб чиқди. Борганимга ҳам, учрашганимга ҳам пушаймон бўлдим.

Уни совхознинг дон қабул қилиш пунктида учратдим. Ерниёз оға тарозибонга қараб, ўй ўйлаб ўтирарди. Мен билан совуққина сўрашиб, яна ўйини ўйлаб ўтираверди. Тиззасида бугунги «Совет Қорақалпоғистони» газетаси. Тарозидан ўтаётган шоли тўла юк машиналарига лоқайд кўз ташлаб қўяди.

Шундай совуқ кутиб олинганимдан жуда мулзам бўлиб, шоли тўкилаётган сарой томонга кетдим.

Бу совхоз жуда кўп донгдор шоликорларни етиштирган. Шоли туфайли Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган шарафли унвонга муяссар бўлган Ўтаниёз Турумбетов бошлиқ бўлган бригада 320 гектар ерга уруғ сепиб, 2100 тонна шоли топшириш ҳаракатида. Бу азамат гектар бошига етмиш центнер хосил оламан деб турибди.

Турдимурод Тўрақаев бошчилик қилаётган бригада 280 гектар ерга уруғ сочиб, гектар бошига олтмиш центнер ҳосил олишга астойдил киришган. У ҳозирнинг ўзида қирқ центнердан ҳосил кўтариб қўйди. Бригада даласидан кетма-кет келиб турган дон тўла машиналар қабул пунктларидагиларни шошириб қўйяпти. Ваъда қилган 1245 тоннанинг салкам минг тоннасини топшириб бўлди. Шу бригада механизаторлари Хусанбой Халилаев билан Мирзамурод Эрниёзовлар бир юз эллик гектар ердаги шолини ўриб-янчиб, қабул пунктларига жўнатади. Ҳозир улар уч юз тоннадан ортиқ шолини янчиб, пунктга жўнатишди. Бу комбайнчи азаматлар ўз ишларидан, ўз ҳаётларидан ниҳоятда миннатдорлар. Ҳар ойига уч юз сўмга етказиб ойлик олиш унчамунча кишига насиб қилмайди.

Совхоз шолиси шу қадар баравж бўлганки, энди уни совхоз ўз кучи, ўз транспорти билан ўриб-йиғиб олишнинг асло иложи бўлмай қолди. Наманган области ёрдамга юборган йигирма машина кетма-кет шоли ташиб улгуролмай қоляпти. Совхоздаги жами 1017 кишининг ҳаммаси баравар оёққа туриб, шоли ўрим-йиғимига чиқиб кетган.

Пункт қабулчиси Дорибой Авезовнинг бош қашишга ҳам қўли тегмайди. Ахир, кунига 600 тоннага етказиб дон қабул қилиш осонми?! 28 машина, 108 прицеп, 62 трактор кетма-кет пунктга дон опкелиб турганда, ҳар қандай киши ҳам довдираб, эсанкираб қолади-да!

Ҳозиргина тарози устидан 28-11 рақамли машинада Мамутбой Усейнов дон олиб ўтди, ундан кейин қўш тележка тиркаган тракторда Жақаш Давлетов тарозини лапанглатиб ўтиб кетди. Шофёр халқидек шўх ўйинқароқ камдан-кам бўлади. Афти-башараси чанг бўлиб кетган, иш кўплигидан сартарошга боришни ҳам унутган, иягига кўпдан устара тегмаган Жақашбой қошкўзи попукдеккина тарозибон қиз Феруза Полвоновага ишқибозлик қилиб илжайиб ўтиб кетди.

Наманганлик қирқ шофёр кунига қирқ тоннадан шоли ташиб, ҳозиргача 15 минг тонна шолини пунктга тўкиб қўйишди. Шофёрлар отрядининг бошлиғи Икромжон Қаюмов ўз қўл остидаги шофёрларнинг қатъий график асосида бир маромда ишлашини талаб қилиб турипти.

Совхоз 4900 гектар майдонга шоли экқан. Гектар бошига 44 центнер ўрнига 55 центнердан бераман деб турипти. 19 минг тонна ўрнига 27 минг тонна дон топширишга қизғин ҳаракат кетяпти. Ҳозирнинг ўзида йигирма минг тоннадан ортиқ шолини омборга тўкиб бўлди.

Модомики, шундоқ экан, нега совхоз директорининг машқи паст? Сира чеҳраси очилмайди, Нима бўлди? Бирон ери оғрияптими? Битта-яримта дилини оғритдими?

Мен шоли тўкилган терак бўйи хирмон атрофида айланиб юриб, шофёрларнинг ҳайқириқ, қийқириқлари орасида шуларни ўйлардим.

Ниятим — шу совхоз тўғрисида бирорта чиройли очерк ёзиш. Афсус, бу ниятим амалга ошмайдиган бўлди. Директорки дилини очмагандан кейин, муздеккина муомала қилгандан кейин, тарвузим қўлтиғимдан тушиб орқага қайтишга мажбур бўлдим. Кетаётганимда ҳам директор Панаев: сендан қутилдимми, дегандек дарров хайрлаша қолди.

Унинг менга қилган бу совуқ муомаласи сирлигича қолиб кетиши алам қиларди. Йўлда шофёрдан сўрадим:

— Директорларингга нима бўлган? У кишини жуда дилкаш йигит деб эшитган эдим. Тескариси чиқиб қолди-ку!

Шофёр бола йўлни кесиб ўтаётган қатор ғозларга кетма-кет сигнал бериб, кейин гапимга жавоб берди:

— Гапингиз рост. Ерниёз оға жуда дилкаш, ниҳоятда суҳбати ширин одам.

— Ундоқ бўлса, нега унақа муомала қилади? Сира дилини очмади?

— Э, сўраманг, — деди шофёр. — Ҳозир у кишининг ичларига чироқ ёқса ёришмайди.

Ана шундан кейин шофёрнинг қулфи дили очилиб, аста гапира бошлади:

— Бу совхозни Ерниёз ака елкасида опичлаб катта қилган. Мана шу ерлар, — сўнгсиз шолизор томонларга имо қилиб қўйди, — тақир чўл, калнинг бошидек шўр босиб ётган жойлар эди. Бу томонларга биров бир дона ҳам уруғ ташламаган. Худонинг ҳам эсидан чиқиб кетган бадбахт ерлар эди. Мана шу жойда бутун автоном республикамизда биринчи бўлиб шоли совхози ташкил қилинди. Ерниёз акани республика шоликорларнинг пионери деса ҳам бўлади. У киши кечани кеча, кундузни кундуз демай, чўл кезиб ер очганлар. Биз томонларда шоли экиш расм бўлмаган эди. Одамларни шоли экишга ўргатиш ҳам осон бўлмаган. Ишбилармон Ерниёз ака наинки экишга бош бўлди, ҳатто юқори ҳосил олиш йўлида ҳам жонбозлик қилди. То шу кунларгача ҳам совхозимиз ҳамма вақт энг олдинда юрарди. Юқори ҳосил устаси сифатида Ерниёз ака Қорақалпоғистон Олий Советига депутат бўлди. Шоли туфайли қатор-қатор орденлар олди. Мана бу йил бўлса орқада қолиб ўтирипти. Шоли топшираётган хўжаликлар рўйхатини кўрдингизми, совхозимиз учинчи ўринда қолди.

Унинг гапларига ажабланардим. Учинчи бўлса нима қипти. Ҳозирги темпга қараганда, сал кунда олдинга ўтиб кетиши ҳеч гапмас-ку.

— Э, меҳмон. Ўтган йили худди шу бугун ҳам Ўзбекистон республикаси, ҳам Қорақалпоғистон автоном республикаси, ҳам Қораўзак районининг Қизил байроқлари совхозимизда эди. Бирданига учтадан байроқ олардик. Мана бугун бўлса, битта ҳам байроғимиз йўқ. Ерниёз ака ана шунга чидолмаяпти. Биласизми, ака, шоншуҳрат деган нарса ғалати бўларкан. Бир келдими, кўнгилни тоғдек қилади. Кетдими, белингни букади.

Директор Панаевнинг дилгирлигини энди фаҳмлагандим. Шуҳратга ўрганган, давранинг тўрида ўтириб юрган бу ориятли кишининг юрагида ғалаён қилаётган ҳислар менга аён бўлган эди.

Одам боласида орият бор экан, у ҳеч қачон доғда қолмайди.

Қораўзак районидаги «Маданият» совхозининг эл ғамидан бошқа ғамни билмайдиган, эл бахтидан бошқа бахтни билмайдиган ориятли директори Ерниёз Панаев ниятига етади. У бошчилик қилаётган совхоз автоном республика шоликор хўжаликларининг авангарди бўлишига ишонаман.

Буюк ишларга бошлайдиган, одам боласининг юзини ёруғ қиладиган виждон, орият бизни ана шунга даъват қилади.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССРда ШОЛИКОРЛИКНИ РИВОЖЛАНТИРИШ ИШЛАРИ ДАВОМ ЭТТИРИЛСИН.

(1976—1980 йилларда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг Асосий йўналишларидан).

Суратларда: (чапдан) Қораўзак районидаги «Маданият» совхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Утениёз Турумбетов, Чимбой районидаги «Майёб» совхози илғор бригада бошлиғи Райгул Жумамуротова, Ленинобод районидаги «Олтинкўл» совхозининг бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Сарсенбой Қурбонбоев, Нукус районидаги «ВЛКСМ 50 йиллиги» совхозининг пешқадам комбайнчиси Шерниёз Сафарниёзов ўртоқлар.

Р. Саидов фотолари.

◆ ШОЛИКОРЛИК КАТТА ЙЎЛДА ◆ ТЎРТ ЙИЛДА ЎН БАРАВАР ЎСИШ ◆ КЕЛГУСИ БЕШ ЙИЛЛИК МАРРАСИ — БИР МИЛЛИОН ТОННА ◆ ШОЛИКОРЛАР ДАРҒАСИНИНГ РЕЖАЛАРИ ◆ «ТАХТАКЎПИР» СОВХОЗИ: БЕШ МИНГ ЎРНИГА ТЎҚҚИЗ МИНГ ТОННА САРА ШОЛИ ◆ ҚОРАЎЗАК — ЙИРИК ШОЛИКОРЛИК РАЙОНИ

Уйқусиз тунлар

Тахтакўпир райони Қорақалпоғистоннинг шимолига жойлашган. Бу ерларга баҳор кеч келиб, куз эрта тушади. Ёзнинг офтоби ҳам илимилиққина бўлиб ўтиб кетади.

Тахтакўпир энди пахта ўрнига шоли экармиш, деган гап тарқелганига тўрт йил ҳам бўлгани йўқ. Ҳамма ҳайрон. Пахта яхши битмаган жойда шоли битармишми? Шоликорликни биладиган кишилар йўқ бўлса. Тўғри, якка-якка шоли экиб юрган кишилар бўлган.

Одамлар то ўйини ўйлаб бўлгунча, таваккалчилар ишни бошлаб юборишган эди. «Ирсовхозтрест» гулдирос солиб бульдозеру, скреперларини тўқайга қараб сурди. Тракторлар текисланган ерларни ағдаришга тушиб кетди. Планлаштирилган ўттиз беш минг гектардан ўн икки минг гектари экишга тайёр қилиб қўйилди. Қувонч-Ёрма каналидан шахобча тортиб келинди.

Бу жадал ишларни кўрган тахтакўпирликлар: ҳа, ҳукуматимизнинг қўли узун, қайга узатса етади, деб тахсинлар ўқишган эди. Буни қарангки, мутахассисларнинг ҳисобига қараганда, пахта ҳосили шу пайтгача бир киши ҳисобига уч тоннадан тўғри келган бўлса, энди бир киши 40 тоннадан шоли етиштирар экан. Бу ғиж-ғиж фойданинг ўзи-ку!

Ундан ташқари, жонивор шоли унчалик кўп одам кучини сўрамас экан. Бир киши тўққиз-ўн гектар ерни эплайвераркан.

Одамлар бу ҳисобларни обдон торозига солиб, минг ўлчаб-бир кесиб кўра бошладилар. Ота-боболаримиздан қолган пахтакорликни ташлаб, орқа-ўнгини суриштирмай, шолига ўтиб кетаверсак, қандоқ бўларкин, деб юрганлар шоли тарафга бурилиб қолишди.

Ана шундан кейин бирданига районда бешта совхоз пайдо бўлди. Одамлар ҳар бир совхознинг ташкил бўлишига қанчадан маблағ кетаётганини кўриб, билиб туришган эди. Ҳар бирига ўттиз миллион сўм сарф қилиниб бунёд бўлаётган бу совхозларга партия ва ҳукуматимиз қанчалик эътибор бераётгани одамларга қанот бергандек бўлди. Ҳамма бир жон, бир тан бўлиб, ўзини далага урди.

«Тахтакўпир» совхозига борганимда ботаётган қуёш худди тўйхонанинг тандиридек қип-қизариб уфққа чўкаётган пайт эди. Шолизорда гуриллаб шоли ўраётган комбайнларнинг овози эшитиларди-ю, дўнгликлар панасида ўзи кўринмасди.

Бу тарафларда на бир тик турган дарахт, на қорайиб кўринадиган қўрғон бор. Чўллардан юлиб олинган бу тарафлар энди жонланиб келаётганди.

Совхоз директори Оғатой Одилов ҳозиргина ўрилиб, ерга беозор ётқизилиб кетган ғарамлар устидан сакраб-сакраб комбайн томон борарди.

Бригада бошлиғи Пирниёз Султонов комбайн бошқараётган Узоқбой Саякеевга «тўхтат» деган ишора қилди. Комбайн моторини ўчирмай тўхтади. Директор келганда комбайнчи пастга тушиб, узр сўрагандек ҳозиргина ўриб кетган жойларга қараб турарди. Комбайн эллик метрча жойда ёнбошидаги шолипояларни ўрмай ўтиб кетган экан.

— Бу қанақаси бўлди, ука?..

Бригада бошлиғи қўлини кўксига қўйиб, комбайнчи ўрнига узр сўради:

— Уришмай қўяқолинг, жон ака. Ўзим қўлда ўриб оламан. Бола боякиш тун ярмигача шоли ўрган. Кундузи озроқ мизғиб олгин, деб кўндиролмадим. Ҳамма бало чарчаганидан.

Оғатой Одилов уст-бошини чанг қоплаган, уйқусизлик кучини кўрсатиб қўйган комбайнчига бошдан-оёқ қараб чиқди:

— Бугун комбайн минмайсан. Ёрдамчинг минади.

Узоқбой ялингандек деди:

— Ўзим ўрганим дуруст. Ваъдам бор, ўртоқ директор, Мавсумда қирқ гектар ўриб, тўрт юз тонна янчиб беришга ваъда берганман.

— Ваъда берган бўлсанг, ухламайман деб ваъда бермагансан-ку.

Директор сўзида қаттиқ турди. Бригада бошлиғи Пирниёзни рулга ўтказиб, ўзи бошқа бригада томонга ўтиб кетди.

Барибир, директорнинг машинаси узоқлашиши билан Узоқбой яна рулга ўтириб шоли ўра бошлади.

Директор Оғатой Одилов ўрим-йиғим ишларидан мамнун эди. Бу йил совхоз ҳаддан ташқари кўп ҳосил етиштирди. Ишқилиб, об-ҳаво яхши келиб турган шу кунларда шолини исроф қилмай ўриб, янчиб олса бўлгани. Агар шир этиб бир ёмғир қуйиб берса, бир соатли ёмғир бир ҳафта ишдан қўяди. Бу шўрхок ерларда шолипояга кириб бўлармиди.

«Тахтакўпир» совхози 1900 гектар ердан кутилмаган даражада шоли ўстирди. Планда кўрсатилган 5000 тонна ўрнига салкам икки баравар — 9000 тонна шоли топшираман деб катта минбардан ваъда бериб қўйишган.

Ҳар шолиларки, бошоғи кўкракка уради. Жонворнинг дони бодомдек келади. Кўп жойларда юкнинг залваридан бошоқлар ётиб қоляпти. Ўришга комбайнга қийинчилик туғиляпти. Унинг устига, ўттиз беш центнердан ортиғига кучи етмайдиган ўрим комбайни олтмиш, етмиш центнерли ҳосилга ярамай, ҳар ўн, йигирма минутда ишни тўхтатиб, барабанни тозалаш керак бўляпти.

Шолига мўлжалланган комбайн бўлмагани учун ҳар гектар ерда камида тўрт-беш центнер шоли тўкилиб, лойга қоришиб қоляпти.

Директор ана шуларни ўйлаб борарди.

Йўл бўйидаги шолизорда уч киши комбайн барабанига ўралиб қолган похолларни чиқазишаётган эди. Директор улар олдига борди. Комбайнчи Кенесбой Улумбетовнинг тажанглиги тутиб турган экан, қўлидаги похолни четга улоқтириб директорга қаради.

— Шу ҳам тирикчиликми? Ҳар ярим соатда ишни тўхтатиб, йигирма минут похол суғурамиз. Ундан кўра, қўлда ўрган минг марта яхши эди!

— Қўй, диққат бўлма. Бу комбайнлар, аслида, буғдой ўримига мўлжалланган. Ҳосилинг кўп бўлса, комбайн айбдорми? Бунинг битта шарти, комбайнни тез ҳайдамайсан. Ёш боланинг сочини олгандек авайлаб юргизсанг, похол ўралашиб қолмайди. Айб ўзингда. Чораси йўқ иш бўлмайди, укам.

Кенесбойноилож айтилган бу гапдан, директор ҳам нима қилсин, комбайнни бу чиқазиптими, деб кўнглидан ўтказди.

— Агар соз комбайн бўлгандами, кўрардингиз, кунига ўн беш тонна эмас, нақ ўттиз, қирқ тонна янчардим.

Оғатой комбайнчининг елкасига қоқиб қўйдида, нариги бригада томон юриб кетди. У шу топда икки нарсанинг аламини тортарди! Тўкилиб увол бўлаётган донлару комбайннинг носозлигидан бой берилаётган қимматли фурсат. Аммо у ўзини-ўзи юпатишга ҳам сўз топа оларди.

— Совхоз ҳали ёш. Шоли эка бошлаганига энди уч йил бўлди. Мутахассис шоликорлар йўқ. Икки-уч йилдан кейин совхоз оёққа туриб кетади. Ана ўшанда шоли ўриш қанақа бўлишини кўрсатиб қўямиз.

Аслини олганда, совхознинг ишлари ёмонмас. Ҳосил кўп. Одамлар астойдил ишлашяпти. План тўлади. Тўлибгина қолмай, нақ бир юз саксон процент бажарилади.

Одам боласи шунақа. Ҳеч қачон етган жойини марра демайди. Узоқ-узоқларни мўлжалга олаверади. «Тахтакўпир» совхозининг шоликорлари ҳам узоқларни кўзлаб мўлжал олишяпти.

Истиқбол режалари

ДИАЛОГ

Қораўзакда Жақсилиқ Полвонов билан яна учрашдим. Бу галги учрашувимда ниҳоятда қизиқарли бир суҳбатнинг гувоҳи бўлдим. Шу суҳбатга биронта қўшимча қилмай, нимаики эшитган бўлсам, оқизмай-томизмай, ҳурматли газетхонлар билан баҳам кўрмоқчиман.

Бу суҳбат Қораўзак район партия комитетининг биринчи секретари Султонмурод Қанёзов кабинетида бўлган эди.

Жақсилиқ Полвонов билан Султонмурод Қанёзов бир-бири билан бақамти ўтириб, қизиқ бир масала устида ниҳоятда жиддий гаплашишарди. Мен бир четда ўтириб, бу суҳбатга берилиб қулоқ тутаман.

ПОЛВОНОВ — Сиз дўстим, Марказий Комитет ва Министрлар Советига бир докладной ёзсангиз. Олдингизга атайлаб шу масалада битишиб олгани келдим.

ҚАНЁЗОВ — Майли, айтинг. Аввал бир эшитиб кўрай. Агар маъқул бўлса...

ПОЛВОНОВ — Ўзингизни гўлликка солманг, ёшулли. Нима тўғрисида гапирмоқчилигимни биласиз. Бу тўғрида аввалам бир-икки марта гаплашганмиз. Бугун узил-кесил гаплашиб олишимиз керак.

ҚАНЁЗОВ — Обком секретари ўртоқ Камоловнинг розилигини олмай туриб бир нима дейишим қийин.

ПОЛВОНОВ — У кишининг бу гапдан хабарлари бор. Ўртоқ Камоловнинг ўзлари бу ишга бош қўшмоқчилар.

ҚАНЁЗОВ. —Ундоқ бўлса, бемалол гаплашаверамиз.

ПОЛВОНОВ — Қораўзакни мутлақо шоликорлик районига ўтказамиз. Мана шу ишни ҳозирданоқ бошладик деб ҳисоблайверинг. Пул бор, ер бор, техника бор. Икки йил ичида бу режамиз тўла амалга ошиб, Қораўзак юз процент шоли етиштиради.

ҚАНЁЗОВ — Ҳозирги мавжуд совхозлар ҳисобигами?

ПОЛВОНОВ — Йўқ. Янгидан уч совхоз қурамиз. Мана шу келаётган ўн биринчи беш йиллик учун Сизга нақд 100 миллион сўм пул бераман. Илгариги совхозлар шоликорликка мослаштирилади.

ҚАНЁЗОВ — Ҳар бир совхоз қанчадан ерга эга бўлади?

ПОЛВОНОВ — Етти минг гектардан ошмаслиги керак.

ҚАНЁЗОВ — Жақсилиқ Полвонович, албатта режаларимиз жуда яхши. Аммо шунча совхозни қуриб қўйиб, машина, техника базаси, сув, ўғит, шолида ишлайдиганларнинг маиший аҳволини ҳам ўйлаш керак. Олма пиш деган билан бўлавермайди-ку.

ПОЛВОНОВ — Гапингиз маъқул. Одамларсиз ҳеч нарса қилиб бўлмайди. Биз даставвал аҳолини, унга қилинадиган маиший шароитни ўйлашимиз керак. «Қораўзак» совхози ерларининг этагидаги 3-, 4-коллекторлар оралиғида беш минг гектар тоза ер бор. Ана шу ерда 25 минг қорамол боқиладиган махсус совхоз қуриш керак.

ҚАНЁЗОВ — Кўп эмасми?

ПОЛВОНОВ — Бундан кам бўлса, совхоз ўзини оқлаёлмайди. Совхоз ишлари бутунлай техника асосига ўтади. Шунда одамларни чорвага овора қилмай, фикрини шолига қарата оламиз.

ҚАНЁЗОВ. — Одамлар қаерда яшайди? Қурадиган совхозларимиз ғирт яйдоқ чўлда бўлади-ку?!

ПОЛВОНОВ — Район марказига яқинроқ жойга энг аввал сув хўжалиги ходимлари учун махсус посёлка қурамиз.

ҚАНЁЗОВ — «Москва» совхозининг марказига яқинроқ жойгами? Унда район маркази ҳам обод бўлиб қолади.

ПОЛВОНОВ — Қораўзак ғишт заводи бугун-эрта қурила бошлайди. 1982 йилда маҳсулот беради. Биласизми, бу завод йилига 25 миллион дона ғишт чиқаради. Бу энг ноёб қурилиш материали райондаги жами хўжаликлар учун сув билан ҳаводек зарур нарсадир.

ҚАНЁЗОВ — Аллақаердан зотдор бузоқлар олиб келганмишсиз деб эшитдим. Шу гап рост бўлса, бизга ҳам бузоқлардан берасизми?

ПОЛВОНОВ — Албатта. Бу бузоқларнинг ҳар бири Сиздаги хашаки сигирларнинг тўрттасининг баҳосига тенг. 100 та бузоқ бермоқчиман.

ҚАНЁЗОВ. — Камлик қилади. Ҳеч бўлмаса уч юзта беринг.

ПОЛВОНОВ — Ҳаммаси бўлиб беш юз бузоқ олиб келганман. Агар эплаштираман десангиз, майли, икки юзтасиниёқ бераколай. Ставрополь ўлкасининг иқлимига ўрганган бузоқлар то бизнинг шароитга мослашгунча алоҳида парвариш талаб қилади. Шунга ҳушёр бўласиз.

ҚАНЁЗОВ — Йилига 100 минг ўрдак гўшти берадиган фабрика қуриш ҳақида қарор чиқди. Бугун-эрта иш бошлаймиз деб турибмиз.

ПОЛВОНОВ — Белингизни маҳкам бойланг, ёшулли. Иш кўпайяпти. Бу йил 55 минг тонна шоли етиштирдингиз. Келаси йили 75 минг тонна бўлади. Келаётган йили уч ярим минг гектар, 1982 йилда тўрт минг гектар ер очиб, шоли экасиз. Янги ПМК қурасиз. Келаётган беш йилликда 15 минг гектар ер очилиб, шоли экилади. Ишингиз кўп, биродар. Булардан ташқари, қовун-тарвузни бошқа ёқдан ташиб юрмаслигимиз учун битта боғдорчилик, битта сабзавотчилик совхози қуришимиз керак. Ота-боболаримиз касбини унутиб қўймаслик учун битта қоракўлчилик совхозини ҳам мўлжаллаб турибмиз.

ҚАНЁЗОВ — Эҳ-ҳа, ҳали иш кўп экан-ку!

ПОЛВОНОВ — Қўрқманг, дўстим. Қораўзакни бутун республикага кўрсатишимиз керак.

ҚАНЁЗОВ — Ҳамма гапингиз маъқул. Барибир, одамларнинг маиший аҳволи қандоқ бўлиши тўғрисида бирон нима демадингиз?

ПОЛВОНОВ — 25 минг қорамол боқиладиган совхоз қурамизми?! Демак, сут, қатиқ, мой, гўшт ўзимиздан чиқади. Ўрдак фабрикаси қуряпмизми?! У ҳам Сизнинг ихтиёрингизда. Боғ, сабзавот совхозлари маҳсулотни даставвал район аҳолисига сотади. Уй-жой масаласида хотиржам бўлинг. Ҳар бир совхоз ўзининг алоҳида микрорайончаси билан бир пайтда қурилади. Дон омборлари, асфальт йўллар... Ахир, асфальт заводи маҳсулот бера бошлади-ку. «Есим ўзак» каналини кенгайтириб, сув ўтказиш кучини оширамиз. Шунда бу канал 25 минг гектар ерни тўйгунча суғорадиган бўлади. Фақат совхозларга хизмат қиладиган автохўжаликлар учун 250 машина сиғадиган парк қура бошлаймиз...

Бу икки «хаёлпараст»нинг суҳбати тугайдиган кўринмасди. Улар ширин орзулар оғушига шўнғиб, эртанги истиқбол режаларини тузишарди. Уларнинг кўз олдидан эртага яшнайдиган сўнгсиз шолизорлар, қирғоққа сапчиб оқадиган каналлар, бир учи уфққа найзадек санчилиб кетадиган поёни йўқ асфальт йўллар, тунлари деразаларидан нур тушиб турадиган қатор оппоқ иморатлар ва ниҳоят, шу йўлларда шовқин солиб югурадиган шоли карвонлари бир-бир ўтаётганга ўхшарди.

Ажойиб совет тузумимиз туфайли тарбия топган, томир-томири билан шу тузумга содиқ ажойиб инсонлар етишганидан кўксим ғururга тўлиб кетди. Ҳар қандай қийинчиликдан қўрқмайдиган, кези келганда ўтга ҳам, сувга ҳам иккиланмай кира оладиган, ҳазин куй тинглаганда кўзидан юм-юм ёш тўка оладиган, гўзаллик олдида ошиқи шайдодек ўзини йўқотадиган, бўронга қарши борадиган, тўлқинни қайириб ташлайдиган ажойиб кишилар дунёга келганидан дил-дилимдан қувонардим.

Нукусдан қайтиб келган куним оқшомда Москва телевидениеси баҳодир космонавтларимиз Рюмин билан Поповни кўрсатди. Улар завқ-шавққа тўлиб, ҳозир Орол денгизи устидан ўтаётганларини айтишди. Айтибгина қолмай, Орол бўйларидаги ўзлаштирилган ерларни узоқ вақт кўрсатиб туришди.

Ана шу космосдан кўринган жойларда қорақалпоқ халқининг ажойиб ўғлонлари меҳнат қиляпти. Асрий қақраган чўлларни обод қилиб, ризқ-рўз яратяпти.

Азиз қорақалпоқ дўстларим. Сизнинг меҳнатингиз, яшнатган ерларингиз энди олис фазолардан ҳам кўриниб турипти. Ҳар тўкин дастурхон ўртасига қўйилган лагандаги паловга қўл узатган киши шоли экканнинг қўли дард кўрмасин дейди.

Қўлингиз дард кўрмасин, дўстларим!

Қорақалпоғистон АССР.

СПОРТ

„АНДИЖАНКА“ — ЯНА ЧЕМПИОН

* АНДИЖОНЛИК ХОККЕЙЧИЛАР ИККИНЧИ МАРТА СССР ЧЕМПИОНИ
* ҲАЛ ҚИЛУВЧИ БАҲСДАГИ МУВАФФАҚИЯТ
* ЎЗБЕКИСТОНЛИК СПОРТЧИЛАРНИНГ УЛКАН ЮТУҒИ
* ОЛИМПИАДАЧИЛАРНИНГ СССР ТЕРМА КОМАНДАСИ МУВАФФАҚИЯТИГА ҚЎШГАН ҲИССАСИ

Чим хоккей бўйича мамлакат чемпионатида иштирок этаётган командалар мусобақаларни якунлаш арафасида туришибди. Ўтган йили ўтказилган дастлабки СССР биринчилиги мусобақаларида Андижоннинг «Андижанка» командаси билан Москва областининг «Спартак» командаси чемпионлик учун курашишган эди. Бу баҳсда андижонлик қизлар юксак маҳорат кўрсатиб, ғолиб бўлишган эди.

Бу йил чемпионатда ҳам олтин медаль учун кураш шу икки коллектив ўртасида борди. Уларнинг Андижондаги икки учрашуви ким ягона пешқадам бўлишини аниқлаб бериши керак эди. Чунки, мавсумни шу учрашувлар билан якунлайдиган «Спартак» коллективида 58, «Андижанка»да эса 55 очко бор эди.

11—12 октябрь кунлари бўлиб ўтган бу учрашувлар кескин спорт курашларига бой бўлди. Андижонлик қизлар биринчи учрашувда ўйиннинг бошиданоқ ташаббусни қўлга олишди. Улар бу ўйинда ҳар қандай рақибни ҳам бемалол доғда қолдира олишлари мумкинлигини кўрсатдилар. Москвадаги мағлубият аламидан чиқиш ҳам қизларимизнинг нияти эди.

Команданинг барча аъзолари бу ўйинда бутун маҳоратини ишга солиб меҳмонларни шошириб қўйди. Ҳимоячилар москваликларнинг энг яхши ҳужумчиси Натэлла Красниковага ўйин беришмади. Ҳужумчилар эса рақиб дарвозасини кетма-кет «ўққа» тутишди. Ўйиннинг 6-минутида С. Рассолова рақиблар дарвозасига дастлабки тўпни киритди. Сўнгра Э. Орифжонова ҳисобни 2:0 га етказди. Бу тўплар ғалабани таъминлади. Иккинчи учрашувда меҳмонлар ҳам қаттиқ қаршилик кўрсатишди. Ўйинда Л. Ахмарова киритган тўпга Н. Красникова жавоб қайтарди.

Бу учрашувлардан кейин «Спартак» хоккейчилари 59 очко билан мавсумни якунлашди. «Андижанка» чемпионлик унвонини қўлга киритиш учун қолган икки учрашувда икки очкони қўлга киритиши кифоя эди. Андижонлик хоккейчи қизлар «Университет» (Тошкент) командаси билан бўлган биринчи учрашувдаёқ ғалаба қозонишди. Ҳисоб 5:0! Шундай қилиб, «Андижанка» командаси аёллар командалари ўртасида чим хоккей бўйича иккинчи марта мамлакат чемпиони унвонига сазовор бўлди.

«Андижанка» қизлари бу йилги мавсумнинг илк ўйинларини Шяуляй шаҳрида маҳаллий «Таурас» командаси билан ўтказиб, икки бор ғалабага эришдилар ва ўз ҳисобларига дастлабки 4 очкони ёзишди.

Шундан сўнг команда масъулиятли халқаро мусобақада иштирок этди. Хоккейчи қизларимиз Европа чемпионлари кубоги ўйинларида мамлакатимиз спорти шарафини ҳимоя қилдилар. Бу йирик турнир давомида «Андижанка» командаси Франциянинг «Стад-франсе», Англиянинг «Челмсфорд», ГФРнинг «Гроссфлотбеккер» клублари билан учрашди. Мазкур учрашувларда андижонликлар Европанинг кучли командалари билан тенгма-тенг баҳс юрита олишларини амалда исботладилар.

Суратда: 1980 йилги мамлакат чемпионатининг олтин медаллари эгаси — «Андижанка» командаси аъзолари

Спортнинг чим хоккей тури мамлакатимизда кенг кўламда оммалашиб бораётганини таъкидлаш ўринлидир. Мамлакатимиз хоккейчилари Москва Олимпиадесида илк бор ўз кучларини синаб кўришди. СССР терма командаси бу мусобақаларда илк бор иштирок этишига қарамай, бир неча кучли командаларни доғда қолдириб, бронза медалини қўлга киритди.

Мамлакатимиз хотин-қизлар терма командасининг бу катта муваффақиятига «Андижанка» коллективининг аъзолари Нэлли Горбаткова, Валентина Заздравних, Лайло Ахмерова ва Алина Хам муносиб ҳисса қўшдилар.

Олимпиада мусобақалари якунлангандан кейин кўп ўтмай мамлакатимизнинг хоккейчи хотин-қизлари СССР чемпионати ўйинларини давом эттиришди.

«Андижанка» хоккейчилари ўтган йилгидек, бу йил ҳам барча ўйинларда уюшқоқлик кўрсатиб, катта муваффақиятга эришдилар. Улар иккинчи марта СССР чемпионатининг олтин медалига сазовор бўлишди.

ОҚ ЙЎЛ, «СПАРТАК»

ЧИМ ХОККЕЙИ

Яқингинада тугаган биринчи лига командалари мусобақасида Самарқанднинг «Спартак» командаси катта ғалабани қўлга киритди. Кўпгина тажрибали коллективларни ҳам доғда қолдиришга муваффақ бўлган самарқандлик чим хоккейчилар биринчи лигада ғолиб чиқиб, олий лигага йўлланма олдилар. Эндигина оёққа турган коллективнинг олий лигага йўлланма олиши спортда жуда камдан-кам учрайдиган ҳодисадир. Бу республикамизда спортнинг мазкур тури тобора ривожланиб бораётганидан далолатдир.

Команда ўтган йили ташкил этилган эди. Асосан Самарқанд ва Тошкентдан келган йигитлардан ташкил топган бу командага тажрибали тренерлар В. Федунов, М. Юнус, В. Витчинов (ўйновчи тренер)лар устозлик қила бошлашди. Коллектив ўша йилиёқ дастлабки ютуқни қўлга киритди. Аввалига Ўзбекистон кубоги учун ўтказилган мусобақаларда учинчи мукофотли ўрин эгалланди. Мавсум охирида эса мамлакат чемпионатининг биринчи лигасида қатнашиш ҳуқуқини берадиган учрашувларда муваффақият қозониб, биринчи лигага йўлланма олди.

Спартакчилар биринчи лигадаги ўйинларга пухта тайёргарлик кўришди. Дастлаб жуда яхши спорт базасига эга бўлишди. Кўпгина спорт инвентарлари ва формалари келтирилди. Бу ишда командага область спорт комитети бевосита ёрдам берди. Спортчиларнинг маҳорати оширилди. Натижада ажойиб команда вужудга келтирилди.

Ёш спортчиларнинг тиришқоқлиги, команда устозларининг жонкуярлиги ўз самарасини кўрсатди. Бутун мавсум давомида бўш келмай ўйнаб, кўпгина тажрибали командаларнинг «кураги ер»га теккизилди. Команданинг Вячеслав Тамаров, Вадим Петросян, Шоир Нишонов, Маматовфиқ Исмоилов сингари ўйинчилари кўпчиликнинг ҳурматини қозонди. Мавсум мобайнида йигитлар янада кучга тўлиб, чиниқишди.

Шуни ҳам айтиб ўтиш керакки, кейинги йилларда Самарқанд областида спортнинг бу турига катта аҳамият берилмоқда. СССР ёшлар терма командасида самарқандлик йигитларнинг борлиги, Самарқанд ёшлар терма командасининг Бутуниттифоқ мусобақасида бешинчи ўринни қўлга киритгани фикримизнинг далилидир. Хуллас, самарқандлик хоккейчиларнинг олий лигага чиқиши зўр тайёргарликнинг самарасидир.

Оқ йўл «Спартак»!

ПЛАНЕТАМИЗДА

ТИНЧЛИКНИ МУСТАҲКАМЛАШНИНГ ҚУДРАТЛИ ОМИЛИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневга тинчлик ва ҳамкорлик учун «Олтин Меркурий» халқаро мукофоти берилганлигини холис ниятли барча кишилар кенг кўламда маъқулламоқдалар. Кўпгина мамлакатларнинг сиёсат ва жамоат арбоблари, матбуоти ана шу шонли воқеани Совет давлатининг бошлиги тинчликни мустаҳкамлаш ва халқаро ҳамкорликни ривожлантиришга қўшган ғоят катта ҳиссанинг, халқаро иқтисодий алоқаларни ривожлантиришда Совет Иттифоқи ўйнаётган ролнинг эътироф этилиши, деб баҳоламоқдалар.

Жаҳон Тинчлик Кенгашининг вице-президенти **А. Теренци** қуйидагиларни айтди: Л. И. Брежнев бу мукофотга бошқа ҳар қандай сиёсий арбобга қараганда ниҳоят даражада муносибдир. Совет раҳбари тинчликни мустаҳкамлаш йўлида олиб борган қатъий ва астойдил курашнинг катта тажрибасига эга. Совет раҳбари бу курашга ғоят катта ҳисса қўшди. Л. И. Брежнев, деб давом қилди у, ўзининг тинимсиз фаолиятида ҳаққоний равишда шунга амал қилмоқдаки, халқаро вазиятдаги муайян қийинчиликларга қарамай савдо-иқтисодий муносабатлар турли сиёсий ва социал тузумдаги давлатлар ўртасидаги муносабатларни кенгайтиришнинг ҳамон зарур шарти ва мустаҳкам негизи бўлиб қолмоқда.

Л. И. Брежнев Шарқ билан Ғарб ўртасидаги савдо муносабатларини тобора ривожлантириш учун изчиллик билан курашиб келмоқда. Ҳозирги вақтда бу соҳада ғоят катта тараққиётга эришилди, деди Италия суюқ ёнилғи миллий жамияти (ЭНИ) вице-президенти **Жузеппе Ратти.** У савдо-сотиқ — тинчликни мустаҳкамлашнинг ғоят муҳим омилларидан биридир, деб таъкидлади. Л. И. Брежнев қуроллаиш пойгасини тўхтатиш, кескинликни юмшатиш сиёсати учун курашиб келмоқда. Бу сиёсат мамлакатлар ўртасида, жумладан Италия билан СССР ўртасида савдо-сотиқ муносабатларини кенгайтиришга ҳам ёрдам бермоқда. Бу — Италияга ҳозирги замоннинг муҳим проблемаларидан бири бўлган энергетика проблемасини ҳал этишда кўмаклашмоқда.

Болгариянинг **«Работническо дело»** газетаси ёзади: юз миллионлаб кишиларнинг ёстиғини қуритиши ва ҳозирги инсоният цивилизациясини ҳалокат ёқасига келтириб қўйиши мумкин бўлган ялпи қирғин воситалари бир неча давлатнинг қўлида тўпланган бизнинг нотинч замонамизда халқаро савдо-сотиқнинг сулҳпарварлик роли айниқса муҳим эканлигини Л. И. Брежнев таъкидлаб ўтди. У савдо-сотиқдан сиёсий тазйиқ ва дўқ-пўписа қуроли сифатида фойдаланиш йўлидаги уринишларга қарши туриб халқлар тинч муносабатларининг мана шу ғоят муҳим формасини ривожлантиришга изчиллик билан кўмаклашаётганларнинг ҳиссасига юксак баҳо берди.

Леонид Ильич Брежневга «Олтин Меркурий» халқаро мукофоти берилганлиги — совет раҳбари халқаро савдо-иқтисодий муносабатларни ривожлантиришга қўшаётган ғоят катта ҳиссанинг эътироф этилишидир, деб таъкидлади Финляндиядаги «Валмет» фирмаси правлениесининг раиси **Олави Маттила.** Финляндиядагилар, деб давом қилди у, кескинлик юмшатилишини ва халқаро иқтисодий ҳамкорликни мустаҳкамлашда Совет Иттифоқи ўйнаётган ролни юксак қадрламоқдалар. Тенг ҳуқуқли ва эркин савдо-сотиқ тинчликни, халқлар ўртасида яхши муносабатларни ва ишончни мустаҳкамлашнинг муҳим омилидир.

(ТАСС).

ХАЛҚҚА ХИЗМАТ ҚИЛИШНИНГ ЁРҚИН НАМУНАСИ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежневнинг «Кичик ер», «Тикланиш», ва «Қўриқ» асарларидан иборат трилогиясининг непал тилида нашр этилганлиги Непал ҳаётида жуда катта ижтимоий, сиёсий ва маданий аҳамиятга молик воқеа бўлди. Тўплам мамлакатдаги энг йирик нашриёт «Жог ганеш пресс» нашриётида чоп этилди. Катмандуда Непал жамоатчилиги ва ижодкор зиёлилар вакилларининг Л. И. Брежнев асарлари нашр этилишига бағишланган тантанали йиғилиши бўлиб ўтди.

Л. И. Брежневнинг трилогияси урушга қарши кескин норозиликдир, тинчлик учун курашга, тинч меҳнатга, давлат ишларида оқилона иш тутишга чақириқдир, деди Непалнинг таниқли жамоат арбоби Кришна Чандра Сингих Радха. Улуғ совет раҳбарининг асарлари инсондаги бунёдкорликка бўлган жуда катта потенциал имкониятларнинг рамзидир, бу китоблар кишиларнинг ўз орзу-умидларига эришиш йўлларини кўрсатиб беради, деб таъкидлади у.

Л. И. Брежнев ўзининг бой шахсий тажрибаси асосида халқаро аҳамиятга эга бўлган СССР тарихининг энг муҳим босқичларини ёрқин таърифлаб берди, деди йиғилганлар ҳузурида сўзга чиққан «Жог ганеш пресс» нашриётининг директори Говинда Баҳодир Малла. «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» китоблари Непал халқини Совет Иттифоқининг дўст, тинчликсевар халқи билан, унинг буюклиги ва саховатлиги билан таништиради. Л. И. Брежневнинг асарлар тўплами Непал — Совет дўстлигини янада ривожлантиришга, ҳар иккала давлат ўртасида ўзаро ҳамжиҳатликни янада чуқурлаштиришга жуда катта ҳисса қўшади, деб қайд этди у.

Л. И. Брежневнинг асарлари ҳақиқий ватанпарварлик ҳис-туйғуларини тарбиялаши, бутун куч-ғайратни Ватан тараққиёти ва уни мустаҳкамлаш ишига бағишлашга интилишдан иборат бўлганлиги учун ҳам Непал китобхонлари учун муҳим ва қизиқарлидир, деди Непалнинг таниқли давлат ва сиёсий арбоби, собиқ бош министр Нагендра Прасад Рижал. Ҳаёти ва фаолиятини ўз мамлакати халқига тўла-тўкис бағишлаган буюк Совет давлати раҳбарининг шахсий тажрибаси кишиларни тўлқинлантирмай қолмайди.

(ТАСС).

ЮКСАК БАҲО

КОБУЛ, 16 октябрь. (ТАСС). Афғонистон халқи АХДП Марказий Комитетининг Бош секретари, АДР Революцион Кенгашининг Раиси ва Бош министри Бабрак Кармалнинг Совет Иттифоқига расмий дўстона визитини табрикламоқда.

Афғонистоннинг ҳамма газеталари Совет Иттифоқининг Афғонистонга бераётган иқтисодий ёрдами тўғрисидаги фоторепортажларни, кўпдан-кўп интервью ва мақолаларни бермоқда.

«Қабул нью таймс» газетаси эълон қилган редакцион мақолада Совет — Афғонистон муносабатларининг тарихи тўғрисида, шимолдаги қўшнининг Афғонистонга турли соҳаларда бераётган беғараз интернационал ёрдами тўғрисида ҳикоя қилинади. Совет Иттифоқи билан Афғонистон ўртасида дўстлик ва ҳамкорликнинг 60 йилдан кўп тарихи бор ва яхши қўшничилик, ҳамжиҳатлик тимсоли бўлиб хизмат қила олиши мумкин, дейилади мақолада. Бу муносабатлар Апрель инқилобининг ғалабасидан кейин, айниқса Апрель инқилоби ўз тараққиётининг иккинчи босқичига кирганидан сўнг сифат жиҳатидан янги тус олди, у икки мамлакатнинггина эмас, балки бутун регионидаги халқларнинг орзу-умидлари ҳамда ҳаётий муҳим манфаатларига мос тушмоқда.

Пировардида газета уқтирадики, Бабрак Кармалнинг Совет Иттифоқига визити замон синовларидан ўтган икки томонлама дўстона муносабатларни янада ривожлантиришга, регионда ва бутун дунёда тинчлик ва хавфсизлик ишига муҳим ҳисса бўлиб қўшилади.

ШИДДАТЛИ ЖАНГЛАР

БАҒДОД. Ироқ билан Эрон ўртасида қаттиқ жанглар давом этаётганига тўрт ҳафта бўлди. Ироқ ҳарбий қўмондонлигининг бу ерда эълон қилинган ахборотида айтиладики, Ироқ қўшинлари Эрон территориясининг ичкарисидаги душман лагерларига зарбалар беришни давом эттирди. Ободон — порт Бендар—Шохпур нефть қувури бузилди. Фронтнинг жанубий участкаси устида Эроннинг бешта самолёти уриб туширилди, бир неча вертолёти яксон қилинди. Ахвоз районида Ироқ қўшинлари эронликларнинг қаршилик кўрсатиш манбаларини тугатмоқдалар, дейилади ахборотда.

Эрон авиацияси Бағдодга ҳужум қилди. Шу ҳужум чоғида граждан аҳолидан 12 киши жароҳатланди. Ироқ президенти С. Ҳусайн Ироқ Хуррамшаҳр порти устидан тўла назорат ўрнатганидан сўнг бу ердаги чет эл кемаларини портдан чиқара бошлаганлиги тўғрисида БМТ Бош секретарини хабардор қилди.

ТЕҲРОН. Уруш ҳаракатлари бўлиб турган районлардан олинаётган маълумотлар Ироқ қўшинлари Эрон нефтни қайта ишлаш саноатининг маркази — Ободон шаҳрини ишғол этишга куч-ғайрат сарфланаётганлигидан далолат беради. Теҳрон радиосининг хабарига кўра, бундан уч кун аввал бошланган ҳужум шу шаҳарга 7 километр қолганда тўхтатилган.

Ироқ қўмондонлиги Хуррамшаҳрни ишғол этмоқчи бўлиб десант группаларини ишга солди. Эрон томони эса душман қўшинларига зарбалар бериш учун авиацияни кенг кўламда ишлатмоқда. Эрон бирлашган қуролли кучлари штабининг маълумотларига кўра, Хуррамшаҳр чеккаларида шиддатли жанглар бўлмоқда. Илам вилоятида Ироқнинг 20 танки мажақланган.

Эрон армиясидаги хизмат муддати 18 ойдан 2 йилгача узайтирилганлиги хабар қилинди. (ТАСС, 15 октябрь).

УЗБЕКИСТОН ССРДА ФИНЛЯНДИЯ МАДАНИЯТИ КУНЛАРИ

ДЎСТЛИК ВА ҲАМКОРЛИК ИФОДАСИ

Ўзбекистонда ўтаётган Финляндия маданияти кунлари республикамиз меҳнаткашларига дўст фин халқи ҳаёти билан яқиндан танишиш имконини бермоқда.

Совет—Финляндия муносабатлари тарихи Европадаги икки мамлакат халқлари ўртасидаги яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантириш ва мустаҳкамлашнинг кўп йиллик тарихий йўлидир. Бу йўл йилдан-йилга кенгайиб, ривожланиб бормоқда. Дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисида 1948 йилда имзоланган шартнома мамлакатларимиз ўртасидаги яхши қўшничилик ва дўстлик муносабатларига асос яратиб берди. Бу муносабатлар турли ижтимоий тузумдаги давлатлар билан тинч-тотув яшашдан иборат ленинча принципларни амалга ошириш намунасидир.

Совет—Финляндия муносабатларини ривожлантириш тажрибаси жаҳоннинг турли мамлакатларида катта қизиқиш уйғотмоқда. Бунинг боиси шундаки, бу муносабатлар Европа шимолида, умуман Европа қитъасида тинчлик ҳамда хавфсизликни мустаҳкамланишининг омили бўлиб хизмат қилмоқда. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг Финляндия пойтахти Хельсинкида ўтказилганлиги ҳамда бу ерда унинг Якунловчи акти имзоланганлиги муҳим воқеадир. Европанинг урушдан кейинги тарихида янги босқич бошланганлиги Хельсинки номи билан боғланди.

Ҳар иккала мамлакат яхши қўшничилик муносабатлари самараларини ҳар соҳада кўриш мумкин. Совет—фин муносабатлари мустаҳкам пойдеворга қурилган бўлиб, унга улуғ доҳиймиз В. И. Ленин асос солган эди. Мамлакатларимиз ўртасидаги ҳар томонлама дўстлик ва ҳамкорлик алоқалари ўзаро манфаатдорлик асосида ривожлана бориб, ҳозирги даврда шундай босқичга кирдики, у ижтимоий тузуми турлича бўлган давлатлар учун тинч-тотув яшаш тимсоли бўлиб қолди.

Совет ва фин халқлари ўртасидаги турли алоқаларни, шу жумладан маданий алоқаларни ривожлантиришда «Финляндия — Совет Иттифоқи» жамиятининг хизматлари каттадир. Маълумки 1978 йил сентябрь ойида Финляндияда ўтказилган Ўзбекистон ССР иштирокидаги совет маданияти кунлари дўстлик байрамига айлангандн. Гуллаб яшнаётган серқуёш Ўзбекистонга бағишланган тадбирлар Финляндиянинг 17 шаҳрида бўлиб ўтди. «Финляндия—Совет Иттифоқи» жамиятининг бош секретари К. Порккала хоним айтганидек, бундай маданий тадбирларнинг ўтказилиши олижаноб мақсадга — Совет Иттифоқи билан Финляндия халқлари ўртасидаги ҳамкорликни кенгайтиришга хизмат қилади.

Ҳозир Ўзбекистонда ўтказилаётган Финляндия кунлари республикамиз маданий ҳаётида катта воқеадир. Бу — СССР—Финляндия дўстлиги байрами икки халқ ўртасидаги яхши дўстона алоқаларнинг натижаси бўлиб, халқлар ўртасидаги дўстлик, яхши қўшничилик алоқаларини янада мустаҳкамлашга хизмат қилади. Республикамизда ўтаётган Финляндия маданияти кунлари мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик ва ҳамкорликнинг яна бир ифодасидир.

А. РУЗИЕВ.

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МЕДИЦИНА ИНСТИТУТИ
1980—81 ўқув йили учун
ТАЙЁРЛОВ БУЛИМИГА

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлимига ўрта маълумотли илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафларида хизмат қилиб қайтган кишилар қабул қилинади. Улар саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, колхозлар, совхозларнинг ва ҳарбий қисмларнинг йўлланмалари билан келган бўлишлари лозим.

Кундузги умумий таълим мактабларини битирганлар ўқишни битириб камида бир йил доимий иш стажига эга бўлганлари тақдирдагина тайёрлов бўлимига қабул қилинадилар. Кичик медицина персонали (касалларга қаровчи кичик медицина ҳамширалари ва санитаркалар) тайёрлов бўлимига даволаш ва санитария-профилактика, аптека ва суд-медицина экспертизаси муассасаларининг йўлланмалари билан қабул қилинади. Улар айни вақтда икки йиллик сўнгги йилда эса узлуксиз меҳнат стажига эга бўлишлари лозим.

Тайёрлов бўлимига юборилганлар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: ректор номига ариза, йўлланма, ўрта маълумот ҳақидаги ҳужжат, характеристика (заводдан, колхоздан, ҳарбий қисмдан, даволаш муассасасидан), медицина справкаси (286-форма), 6 та фотосурат (3х4 см. ҳажмда), меҳнат дафтарчаси ва унинг нусхаси.

Ҳарбий билет ёки чақирилиш гувоҳномаси, паспорт шахсан кўрсатилади.

Аризалар 10 ноябргача қабул қилинади.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар билан суҳбат — 25 ноябрдан 30 ноябргача ўтказилади.

МАШҒУЛОТЛАР 1 ДЕКАБРДАН БОШЛАНАДИ.

Ўқиш муддати — 8 ой.

Тингловчилар стипендия ва ётоқхона билан таъминланадилар.

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент-33, Карл Маркс кўчаси, 103-уй.

ЧЕХОСЛОВАКИЯНИНГ «ЦЕНТРОТЕКС» «ЭКСИКО», «ЯБЛОНЕКС» ТАШҚИ САВДО БИРЛАШМАЛАРИ ВА ЎЗБЕКИСТОН ССР САВДО-САНОАТ ПАЛАТАСИ
СИЗНИ ТОШКЕНТДА ЎТКАЗИЛАДИГАН

Тўқимачилик буюмлари, кийимлар, пойафзаллар, мунчоқ-тақинчоқлар кўргазмаси ва ЧССР кийимлари ва пойафзаллари моделларининг намойишига

ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Кўргазма 17—22 октябрь кунлари соат 12.00 дан 18.00 гача Ўзбекистон ССР Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасининг 1-тематик павильонида («Ғалаба» боғида) ишлайди.

Кийимлар ва пойафзаллар намойиши Халқ хўжалик ютуқлари кўргазмасининг кинолекторий залида ҳар куни соат 16.00, 18.00 да, шанба ва якшанба кунлари 14.00, 16.00 ва 18.00 да ўтказилади.

CENTROTEX exico

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 17/X да Нодирабегим, 18/X да Олтин девор, 19/X да Абу Али ибн Сино.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА 17/X да Ҳижрон, 18/X да Тўйдан олдин томоша, 19/X да Ур, тўқмоқ (16.00), Тошкентнинг нозанин маликаси (19.30).

●

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА
18 ОКТЯБРЬ СОАТ 17.00 ДА СССР биринчилиги учун олий лиганинг «СПАРТАК» (Москва) — «ПАХТАКОР» (Тошкент) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

Корхоналар, муассасалар, колхозлар, совхозлар, министрликлар ва идораларнинг раҳбарлари ва касаба союз ташкилотлари

ДИҚҚАТИГА!

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ НАШРИЁТИ
Ҳар бир донасининг баҳоси 12 тийиндан 35 тийингача бўлган турли хил рангдаги

ФАХРИЙ ЁРЛИҚ БЛАНКАЛАРИНИ

пул ўтказиш йўли билан

СОТАДИ

Справкалар олиш учун телефонлар: 33-58-72, 33-69-86, 33-37-86.

ГПИ-4 коллективи лойиҳа бош инженери А. Мақсудовга онаси

Карима НОРМИРЗАЕВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Биринчи курьер. Бадиий фильм. 11.40 — Қалбга яқин қўшиқлар. 12.25 ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 16.10 — Жон Рид. Ҳаёти ва ижодий саҳифалари. 16.55 — Концерт. 17.30 — Подмосковье учрашувлари. 18.00 — Мультфильм. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Илмий-оммабоп фильм. 19.50 — Эрмитаж. 20.20 — Концерт. 21.30 — Время. 22.15 — Хоккей. ЦСКА — «Динамо» (Р). Танаффусда — Дунё воқеалари.

УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Ўқув кўрсатуви. 12.00 — Буратино. Спектакль. 13.30 — Контрабанда. Бадиий фильм. 18.20 — Қўғирчоқ фильмлар. 18.40 — Ёшлик. 19.10 — 1980 йил планини 7 ноябргача бажарамиз. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Белоруссия телевидениесининг программаси. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Белоруссия телевидениеси программасининг давоми. 21.30 — Время. 22.15 — Дунё воқеалари. 22.45 — Жангга тайёрман. Бадиий фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25 — Бизнинг бош мухбиримиздан. 20.55 — Реклама. 21.10 — Бошланғич мактаб: муаммолар ва ечимлар. 21.40 — Телефильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Олтин водий қўшиқлари. 9.30 — Область театри артистларининг концерти. 12.10 — Узбекистан индустриальний. 13.00 — Республика ёрдамчи хўжаликларида. 13.30 — Далада ишлаётганлар учун. 14.00 — Хоразм шоликорларининг рапорти. 18.30 — Малакали кадрлар — қишлоққа. 18.45 — Юность Узбекистана. 20.15 — Сўнгги ахборот. 21.00 — Илҳомбахш меҳнатимиз — КПСС XXVI съездига. 21.10 — Қишлоқ меҳнаткашларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Ж. Жабборов. Гулшан. Поэма асосида радиопостановка. 23.30 — Дам олиш концерти.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-88, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат, транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-18, фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-28; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-43-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.